Univerzita Hradec Králové

Fakulta informatiky a managementu

Katedra managementu

Sociální sítě a vliv jejich využívání na vybrané aspekty života mladých dospělých v období pandemie covid-19

Bakalářská práce

Autor: Petr Urbanec

Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Slaninová, Ph.D.

Hradec Králové Duben 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 28.04.2022 Petr Urbanec

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí bakalářské práce Mgr. Gabriele Slaninová, Ph.D. za cenné rady, připomínky, odborné vedení, ochotu a trpělivost, kterou mi během psaní věnovala. Poděkování patří i respondentům, kteří se ochotně podělili o své zkušenosti a názory.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá sociálními sítěmi a vlivem jejich využívání na vybrané aspekty života u mladých dospělých v období pandemie covid-19. Teoretická část se věnuje sociálním sítím, jsou zde popsané ty nejvýznamnější, jejich historie a funkce. Dále je v práci uvedeno, jak pandemie covid-19 proměnila a omezila mezilidská setkávání. Poslední kapitola teoretické části se zabývá vývojovým obdobím mladé dospělosti. Je zde popsán význam a důležitost jejich vztahů, studia a nastíněno trávení volného času této věkové skupiny. V praktické části je kvalitativním výzkumným designem řešeno, jakou mají mladí dospělí zkušenost s využíváním sociálních sítí v době pandemie covid-19. V poslední části práce je uvedeno, jaké sociální sítě využívali mladí dospělí lidé v době pandemie covid-19, a jak to ovlivnilo jejich vztahy, studium a volný čas.

Klíčová slova: sociální sítě, mladí dospělí, studium, mezilidské vztahy, volný čas, covid-19

Abstract

This bachelor thesis deals with social networks and the impact of their use on selected aspects of life in young adults during the covid-19 pandemic. The theoretical part deals with social networks, the most important ones, their history and their functions are described here. It also shows how the covid-19 pandemic transformed and reduced interpersonal encounters. The last chapter of the theoretical part deals with the developmental period of young adulthood. It describes the importance and significance of their relationships, and studies and outlined the leisure time of this age group. In the practical part, the qualitative research design addresses how young adults have experienced the use of social networks during the covid-19 pandemic. The last part of the thesis shows what social networks young adults used during the covid-19 pandemic, and how it affected their relationships, studies and leisure.

Keywords: social networks, young adults, study, interpersonal relationships, leisure time, covid-19

Obsah

1 CÍL PRÁCE 1
2 METODIKA 2
3 ÚVOD 3
4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO VIRTUÁLNÍ PROSTOR 5
4.1 Sociální sítě a jejich využívání v současné době 5
4.2 Nejvýznamnější sociální sítě 6
4.2.1 Facebook 6
4.2.2 YouTube 8
4.2.3 WhatsApp 9
4.2.4 Instagram 10
4.2.5 TikTok 12
5 PANDEMIE COVID-19 JAKO FAKTOR DOČASNÉ PROMĚNY SOCIÁLNÍHO POLE 14
5.1 Dostupnost osobních a mezilidských kontaktů vs. setkávání v online prostředí 17
6 OBDOBÍ MLADÉ DOSPĚLOSTI A SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO BĚŽNÁ SOUČÁST ŽIVOTA TÉTO POPULACE 19
6.1 Význam a realizace vztahů u mladých dospělých 20
6.2 Studium jako uskutečňování profesní identity 21
6.3 Specifika trávení volného času v období mladé dospělosti 22
7 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ 25
7.1 Cíl výzkumu a volba výzkumné strategie 25
7.2 Výzkumný vzorek a kritéria výběru participantů 26
7.3 Průběh šetření a etika výzkumu 26
7.4 Analýza získaných dat 26
7.5 Diskuze výsledků 34
8 ZÁVĚR 36
9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY 38
10 SEZNAM PŘÍLOH 47

1 CÍL PRÁCE

Cílem práce je deskripce a analýza sociálních sítí jako virtuálního prostoru v kontextu období pandemie covid-19 se zřetelem k populaci mladých dospělých. Výzkumné šetření si klade za cíl identifikovat, které sociální sítě byly mladými dospělými v období pandemie nejvíce využívány, a dále zjistit subjektivně vnímaný vliv na vztahy, studium a volný čas.

2 METODIKA

Pro zpracování výzkumného šetření je s ohledem na cíl práce zvolen kvalitativní výzkumný design. Slouží k identifikaci sociálních sítí, které se staly centrem dění v době pandemie a dále soustředí svoji pozornost k zjišťování subjektivně vnímaného vlivu využívání sociálních sítí na vztahy, studium a volný čas respondentů. Data jsou získávána za využití polostrukturovaného rozhovoru a analyzována dle principů a elementů zakotvené teorie.

3 ÚVOD

Tématem této bakalářské práce jsou sociální sítě a vliv jejich využívání na vybrané aspekty života mladých dospělých v období pandemie covid-19.

Svět se za několik posledních desítek let výrazně změnil, mimo jiné v tom, jak komunikujeme s ostatními lidmi. Dříve pokud bychom chtěli komunikovat s někým z našich blízkých, museli bychom přijít k němu před dům a zaklepat na dveře, nebo mu poslat dopis. Dnes se díky internetu můžeme spojit s kýmkoliv, odkudkoliv a prakticky zdarma, stačí jen pár kliknutí.

Internet s sebou přinesl možnost používat sociální sítě, kterých je v dnešní době nemalé množství, od těch nejpoužívanějších, jako je například Facebook, YouTube, WhatsApp, Instagram, TikTok, Snapchat, Twitter, až po ty méně známé jako je Viber, Clubhouse nebo Telegram. Lidé používají sociální sítě na komunikaci s přáteli, rodinou, k propagaci, nebo například k hledání bydlení či práce. Pro některé z nich slouží sociální sítě jako zdroj obživy – dělají reklamní kampaně, tvoří videa nejrůznějších kategorií nebo živý obsah. Postupně tyto technologie pronikají i mezi starší generace, které je používají na komunikaci s rodinou, třeba kvůli možnosti spojit se se svými vnoučaty, která žijí v zahraničí.

Užívání sociálních sítí a život v online světě s sebou může nést mnoho rizik a problémů, mohou to být například závislosti, FOMO (strach, že o něco přijdeme), zvýšené pocity osamělosti, závist, bleskurychlé šíření nepravdivých a vymyšlených informací, manipulace s informacemi, nebo zvýšená touha po úspěchu.

V březnu roku 2020 nastala pandemie covidu-19 a lidé byli nuceni přijmout určitá opatření, aby se předešlo šíření této nemoci – omezila se osobní mezilidská setkávání, zejména ve vnitřních prostorách, byla omezena velikost skupin lidí, kteří se mohli setkat, zákaz návštěv, oslav a omezení některých podnikatelských činností například provoz restaurací, posiloven, kadeřnictví aj. Z těchto důvodů byli lidé nuceni vyhledávat alternativní možnosti jak být v kontaktu s přáteli, s rodinou a kolegy. Jednou z nich jsou sociální sítě. Zejména mladí dospělí lidé tuto možnost hojně využívali. Školy byly zavřené, a tak nebyla jiná možnost jak zůstat v kontaktu, bez toho, aniž by museli porušit některá ze stanovených protipandemických opatřeních.

Jako většina mladých dospělých lidí, i já trávím značné množství svého času na sociálních sítích. Využívám je primárně ke komunikaci s přáteli a k zábavě – sledování fotek, videí, trendů, meme (stručné, většinou vtipné sdělení) a ke zjišťování, co se děje ve světě. V době pandemie byly sociální sítě jediným možným nástrojem, přes který jsem mohl být v kontaktu s ostatními lidmi. To na mě mělo určitý vliv – větší míra času strávená na sociálních sítích, snížená radost ze života atd. Z tohoto důvodu mě zajímá, jaký vliv mělo využívání sociálních sítí u mých vrstevníků na vybrané aspekty jejich života během pandemie covid-19.

4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO VIRTUÁLNÍ PROSTOR

V kapitole je popsáno, co to jsou sociální sítě, jsou zde uvedená základní statistická data o užívání sociálních sítích. Dále se tato kapitola zabývá nejvýznamnějšími a nejpoužívanějšími sociálními sítěmi dnešní doby, jimiž jsou Facebook, YouTube, WhatsApp, Instagram a TikTok. U každé z těchto zmíněných sociálních sítí je popsána stručná historie a dále možnosti a frekvence jejich využití.

4.1 Sociální sítě a jejich využívání v současné době

Sociální sítě jsou nedílnou součástí života většiny mladých lidí a postupně se stávají větší a větší součástí životů i starších generací. Internetový portál DataReportal (Kemp, 2022) udává, že v lednu roku 2022 byl počet uživatelů, kteří využívají sociální sítě 4,62 miliardy, což se rovná 58,4 % z celkového počtu lidí na světě. Vzhledem k tomu, že internet používá 4,95 miliard lidí, je to opravdu vysoké číslo. Dá se říct, že každý, kdo používá internet, používá i nějakou sociální síť.

Definice sociální sítě dle Kožíška a Píseckého (2016, s. 24) zní takto: *„Je to internetová služba, která umožňuje svým členům vytvářet veřejné, uzavřené nebo i firemní profily, prezentace, diskusní fóra, a nabízí prostor pro sdílení fotografií, videí, obsahu a dalších aktivit.“* Veškerý obsah na sociálních sítích je tvořen uživateli dané sociální sítě.

Historie vzniku prvních sociálních sítí se datuje od poloviny 90. let v USA (Kulhánková & Čamek, 2010). První sociální síť s názvem SixDegrees vznikla v roce 1997 a umožňovala uživatelům vytvořit si svůj vlastní profil a udělat seznam přátel (Boyd & Ellison, 2007). V dalších letech vznikaly nové sociální sítě, jako byly například AsianAvenue, BlackPlanet nebo MiGente, tyto sociální sítě umožňovaly založit si osobní, pracovní účet, případně účet pro seznamování (Wasow, 2007, in Boyd & Elisson, 2007). V roce 2001 byla spuštěna sociální síť Ryze.com, která byla určena pro byznys, přesto však nezískala značnou popularitu. O dva roky později byla vytvořena sociální síť LinkedIn, která sloužila rozšiřování své profesní sítě (Boyd & Ellison, 2007), tato sociální síť je i dnes vysoce používaná (© LinkedIn, 2022). Tentýž rok byla spuštěna sociální síť MySpace, která se v následujících letech stala velice populární sociální sítí (Boyd & Ellison, 2007).

4.2 Nejvýznamnější sociální sítě

Předtím, než se v České republice začal používat Facebook, mezi nejvýznamnější a nejpoužívanější sociální sítě patřily Lide.cz, Libimseti.cz, a Spoluzaci.cz (Kožíšek & Písecký, 2016).

Popis nejvýznamnějších soc. sítích v ČR (Kožíšek & Písecký, 2016)

- Lide.cz – největší česká seznamovací síť v roce 2014
- Libimseti.cz – seznamovací portál
- Spoluzaci.cz – portál, který sloužil k setkávání bývalých spolužáků – uzavřené skupiny lidí

Nejvýznamnějšími a nepoužívanějšími sociálními sítěmi dnešní doby jsou Facebook, YouTube, WhatsApp, Instagram, WeChat a TikTok.

Přehled počtu aktivních uživatelů za měsíc na jednotlivých sociálních sítích (Statista, 2022)

Sociálních síť	**Počet aktivních uživatelů za měsíc (leden, 2022)**
Facebook	2,91 mld.
YouTube	2,56 mld.
WhatsApp	2 mld.
Instagram	1,47 mld.
WeChat	1,26 mld.
TikTok	1 mld.

Tabulka č. 1 – počet měsíčních uživatelů na jednotlivých sociálních sítích

4.2.1 Facebook

Facebook je světově nejpoužívanější a největší síť a druhá nejpoužívanější sociální síť v Česku (Statista, 2022). Je to americká síť, která je součástí mateřské společnosti Meta Platforms od roku 2021 (Hall, 2021).

- **Vznik**

Předchůdcem Facebooku byla online platforma Facemash, která byla určená pro studenty Harvardu a uživatelé této platformy v ní mohli hodnotit atraktivitu ostatních studentů. Jelikož Facemash porušoval některá pravidla školy, byla zablokována. (Hall, 2021)

Facebook založili v roce 2004 Mark Zuckerberg, Eduardo Saverin, Dustin Moskovitz a Chris Hughes jako TheFacebook.com. Všichni čtyři zakladatelé studovali na Harvardu (Hall, 2021). Důvod vzniku bylo zjednodušení a zpříjemnění života novým studentům prvních ročníků na Harvardu, tím, že jim usnadní orientaci v novém prostředí. Studenti se mohli přihlásit do TheFacebook.com pomocí svého školního emailu, který sloužil k identifikaci uživatele (Kulhánková & Čamek, 2010). Mohli na TheFacebook.com sdílet své osobní informace, fotky, rozvrhy, kluby, ke kterým patřili a spoustu dalšího (Hall, 2021).

Zakladatelé po nějaké době rozšířili platformu i mezi další elitní školy, prvními byli Yale a Stanford. Poté se připojily i další školy a další studenti. Povědomí o Facebooku se začalo dostávat i do firemního prostředí. První firmou, která se na Facebook připojila byla firma MasterCard, která za to zaplatila, aby se mohla stát součástí této webové stránky. Na konci roku 2004 Facebook dosáhl milion aktivních uživatelů. V roce 2005 se na Facebook mohli připojit i středoškoláci a studenti, kteří byli mimo USA. V roce 2006 se Facebook otevřel všem lidem, kteří byli starší 13 let. (Hall, 2021)

- **Jak Facebook funguje?**

„Každý uživatel má takový Facebook, jaký si zaslouží.“ Adam Zbiejczuk, specialista na sociální sítě (Losekoot & Vyhnánková, 2019, s. 57)

Na Facebooku si založíte svůj účet (založení účtu je zdarma) a přes něj se můžete spojit s lidmi, tím že si je přidáte do přátel. Pokud je to stránka firmy, instituce, nebo nějaké celebrity, můžete kliknutím na tlačítko „To se mi líbí“ je začít sledovat – dostávat informace o příspěvcích, které sdílela. Na Facebooku lze přidávat fotky, videa, psát soukromé zprávy, volat, vést videohovory, živě streamovat (živé natáčení videa), psát statusy (text ve statusovém řádku, který obsahuje nějaký názor, náladu, stav uživatele atd.), přidávat komentáře, dávat příspěvkům „To se mi líbí“ (tím ukážete, že se vám příspěvek líbí), také lze přidávat se do skupin. Některé skupiny jsou veřejně dostupné (lze

se tam přidat okamžitě kliknutím na tlačítko „Přidat se ke skupině“), jiné jsou uzavřené, což znamená, že abyste se do skupiny dostali, musíte podat žádost a správci skupiny vaší žádosti buď vyhoví, anebo ne. Dokonce je možnost vytvoření vlastní skupiny. (© Meta, 2022)

Na Facebooku můžete sdílet a přidávat také mnoho soukromých informací – datum narození, rodinný stav, rodné město, bydliště, vzdělání, práce, životní události, a jiné podrobnosti o vaší osobě (© Meta, 2022).

4.2.2 YouTube

YouTube je druhá nejpoužívanější a druhá největší sociální síť na světě, a zároveň nejpoužívanější sociální síť v Česku (Statista, 2022). Podle internetového portálu DataReportal (Kemp, 2022) mělo YouTube na začátku roku 2022 8,05 milionu aktivních uživatelů v Česku (Kemp, 2022) YouTube vlastní od roku 2006 společnost Google (Hosch, 2022).

- **Vznik**

Steve Chen, Chad Hurley a Jaweb Karim dostali nápad vytvořit webovou stránku, kde by normální lidé mohli sdílet svoje po domácku natočená videa, a tak v roce 2005 vznikl YouTube. Sledovanost videí na YouTube rapidně rostla a s tím přicházely i problémy. Společnost potřebovala zrychlit upload videí (vložení videí na webovou stránku), přicházely problémy s copyrightem, jelikož autoři videí porušovali některá autorská práva, a společnost měla málo peněz. Proto společnost YouTube v listopadu roku 2006 koupil Google za 1,65 mld. dolarů v akciích. Google vyřešil problém s copyrightem tím, že uzavřel smlouvy s mediálními společnostmi, aby uživatelé YouTube mohli používat určitý obsah do svých videí. (Hosch, 2022)

- **Jak YouTube funguje?**

„Our mission is to give everyone a voice and show them the world. We believe that everyone deserves to have a voice, and that the world is a better place when we listen, share and build community through our stories.” YouTube (2022)

Překlad: *„Naší misí je dát každému hlas a ukázat jim svět. Věříme, že si každý zaslouží mít svůj hlas, svět je lepším místem, když posloucháme, sdílíme a budujeme komunitu skrze naše příběhy.“*

Uživatel, který se chce podívat na nějaké video na této platformě, nepotřebuje ke zhlédnutí videa žádný účet, kdokoliv si může video zobrazit. Každopádně založení uživatelského účtu na YouTube, který je zdarma, má své výhody – uživatel si může videa ukládat do oblíbených videí (složka všech videí, kterým uživatel dal lajk), třídit oblíbená videa do playlistů (skupin), například playlist na hudbu, na cvičení atd. Uživatel s YouTube účtem má možnost dávat odběry a označit své oblíbené tvůrce zvonečkem (funkce, která uživateli oznámí, když tvůrce vydá nové video). Také lze uploadovat svoje vlastní videa, které jdou i zmonetizovat (YouTube bude uživateli platit). Uživatel má také možnost přidávat pod videa svoje komentáře a napsat k nim hodnocení, videa jdou i sdílet s jinými uživateli. (© Google LLC, 2022)

YouTube má také sekci YouTube Shorts, kde uživatel najde krátká videa (15 – 60 vteřin) se zvukovými efekty a hudbou. (Papadopoulos, 2021) Na YouTube je také užitečná funkce „Prozkoumat“, kde se uživatel může podívat na trendy, populární videa, objevit nějaké filmy a novou hudbu. (© Google LLC, 2022)

4.2.3 WhatsApp

WhatsApp je světově třetí nejpoužívanější sociální síť, kterou používají lidé ve více než 180 zemích (© WhatsApp LLC, 2022). Od ledna roku 2020 do ledna 2022 měla tato aplikace 2,84 mil. stažení v České republice (Statista, 2022). WhatsApp vlastní společnost Meta Platforms (© Meta, 2022)

- **Vznik**

WhatsApp založili v roce 2009 Brian Acron a Jan Koum, cílem vzniku bylo nahradit SMS WhatsAppem. Jako svoje motto, kterého se chtěli zakladatelé držet, stanovil Brian Acton: *„No ads! No games! No gimmicks!”,* v překladu *„Žádné reklamy! Žádné hry! Žádné triky!“*, tyto tři jednoduché principy sloužily jako základní principy při vývoji této sociální sítě (Pahwa, 2021). Název aplikace vznikl z anglické nespisovné fráze „What’s up?“, neboli „Jak se vede?“ (© WhatsApp LLC, 2022). V únoru roku 2014 koupil Facebook WhatsApp za 19 mld. dolarů. Podle novin BuzzFeedNews prý Facebook začal

WhatsApp vnímat jako svého největšího konkurenta a hrozbu, proto ho raději koupil, aby konkurenci odstranil. WhatsApp se v roce 2017 stal plně zašifrovaným a uživatelé ho mohli začít používat i na zařízeních Windows nebo na zařízeních od Apple Mac. Téhož roku WhatsApp přidal do své nabídky i další funkci, která měla sloužit pro firmy, nazval ji WhatsApp Business. WhatsApp Business přinášel možnost vytvořit si firemní profil, kde uživatel firemního profilu mohl sdílet odkaz na webovou stránky firmy, nastavit automatické odpovědi zákazníkům, rozesílat zákazníkům oznámení nebo přidat katalog zboží (© WhatsApp LLC, 2022). WhatsApp také spustil funkci zasílání plateb – posílání peněz přes WhatsApp. (Pahwa, 2021)

- **Jak WhatsApp funguje?**

WhatsApp je zdarma a k používání WhatsAppu potřebujete tři věci – chytrý telefon, internet a telefonní číslo. Stačí si stáhnout aplikace do chytrého telefonu, zadat tam svoje číslo a můžete WhatsApp používat a komunikovat bez omezení odkudkoliv na světě, kde máte internetový signál. Tato sociální síť si zakládá na své bezpečnosti, všechny konverzace, které se ve WhatsAppu uskuteční, jsou koncově šifrovány a nikdo jiný k nim nemá přístup. Jak píše WhatsApp ve své aplikaci: *„Zprávy a hovory jsou opatřeny koncovým šifrováním. Nikdo, kdo není přímým účastníkem této konverzace, ji nemůže sledovat ani poslouchat. Dokonce ani WhatsApp.“*. Na WhatsAppu lze posílat text, fotky, videa, dokumenty, sdílet polohu, posílat hlasové zprávy, volat, vést videohovory, posílat GiFy (pohyblivé obrázky), je zde možnost založení skupin. (WhatsApp Messenger, 2022)

4.2.4 Instagram

Instagram je světově čtvrtá nejpoužívanější sociální síť zaměřená na vizuální obsah (fotky a videa), podle internetového portálu Statista (2022) využívá Instagram 1,47 mld. lidí za měsíc. V České republice má Instagram také velkou popularitu, internetový portál Datareportal (Kemp, 2022) udává, že Instagram měl začátkem roku 2022 3,6 miliony uživatelů v Česku. Instagram vlastní společnost Meta Platforms (© Meta, 2022).

- **Vznik**

Předchůdcem Instagramu je aplikace Burbn, která uživatelům umožnila sdílet své plány, ale hlavně sdílet své fotografie. Právě možnost sdílení fotografií byla velmi populární a hlavně unikátní. (Blystone, 2020)

Instagram vznikl 6. října roku 2010, ale pouze pro zařízení od Apple. Zakladateli této sociální sítě jsou Kevin Systrom a Mike Krieger, znali se ze Stanfordu. Systrom a Krieger si dali za cíl vytvořit aplikaci, kde bude možností sdílet své fotografie co nejjednodušeji a na co nejméně kliknutí. Název sociální sítě vznikl spojením dvou slov Instant + Telegram. Sociální síti Instagram se dařilo od prvního dne spuštění, jelikož hned první den síť získala 25 tisíc uživatelů a následující dny přibývali. Na konci prvního týdne od spuštění měla aplikace 100 tisíc uživatelů a v prosinci roku 2010 jejich počet přesáhl hranici 1 milionu. K tomuto rapidnímu růstu uživatelů bezpochyby pomohl iPhone 4, který měl vylepšenou kameru a na trh přišel v červnu roku 2010. (Blystone, 2020)

Úspěch Instagramu si získával pozornost kupců, kteří v této sociální síti viděli velký potenciál. Jedním z nich byl i jeden ze čtyř zakladatelů Twitteru Jack Dorsey, se kterým se Kevin Systrom znal ze Stanfordu. Dorsey nabídl za Instagram 500 milionů dolarů v akciích, ale Systrom a Krieger nabídku odmítli. V následujících letech počet uživatelů Instagramu vysoce rostl, v březnu roku 2012 Instagram dosáhl jejich počet 27 mil. V dubnu téhož roku se mohli připojit na Instagram i majitelé mobilních zařízení s operačním systémem android. Téhož měsíce Facebook koupil Instagram za 1 mld. dolarů v akciích a penězích s podmínkou, že Instagram zůstane samostatně řízenou jednotkou. Od roku 2016 je možné se na Instagram připojit i přes tablet nebo počítač. (Blystone, 2020)

- **Jak Instagram funguje?**

Na Instagram si založíte zdarma účet, k tomu potřebujete buď telefonní číslo, nebo email, případně se stačí mít facebookový účet a můžete se zaregistrovat přes něj. Účet můžete mít soukromý, anebo veřejný. Pokud budete mít soukromý účet a někdo vás bude chtít sledovat (vaše příspěvky, fotky a videa), musíte mu to umožnit potvrzením žádost o sledování. Jak už bylo zmíněno, na Instagram můžete nahrávat svoje fotky, videa, a také přidávat komentáře, sledovat lidi, stránky, které vás zajímají, dávat informace o svojí poloze, posílat zprávy, volat, vést videohovory, zakládat soukromé skupiny, lze používat u fotek různé filtry, streamovat, přidávat „Stories“ (obsah, který je zobrazený jen po dobu 24 hodin). Instagram má také sekci „Reels“, kde nacházejí krátká videa, která mají délku max. 30 vteřin. V této sekci uživatel může objevit zajímavý a zábavný obsah. Kouzlo

Instagramu je v jeho jednoduchosti, intuitivnosti a vizuálním obsahu. (© Instagram from Meta, 2022)

4.2.5 TikTok

TikTok je šestá nejpopulárnější sociální síť na světě zaměřená na hudební videa. Počet aktivních uživatelů za měsíc leden v roce 2022 dosáhl hodnoty 1 miliardy (Statista, 2022). V České republice je tato sociální síť také velice populární, podle webového portálu DataReportal (2022) byl počet uživatelů starších 18 let na začátku roku 2022 1,46 milionu (Kemp, 2022).

- **Vznik**

V roce 2014 vznikla v Šanghaji aplikace Musical.ly, kde se nacházela videa v délce 15 až 60 vteřin, měla jednoduchou úpravy a většinou obsahovala nějakou hudbu, nebo hlasovou nahrávku (Cole, 2018). Tato aplikace měla rozsáhlý úspěch, zejména u dětí a teenagerů (Cole, 2018). O dva roky později v roce 2016 čínská technologická společnost ByteDance vytvořila svoji aplikaci s názvem Douyin. Douyin byla aplikace podobná aplikaci Musical.ly. Za další dva roky v roce 2018 se společnost ByteDance rozhodla koupit šanghajskou aplikaci Musical.ly a spojit ji se svojí aplikací Douyin. Spojením těchto dvou aplikací vznikla nová se jménem TikTok. Velikost uživatelské základny TikToku rapidně rostla, dá se říct, že je to nejrychleji rostoucí sociální síť na světě. Na začátku roku 2020 přesáhl počet stažení 2 miliardy (D'Souza & Rasure, 2021). (Tidy & Galer, 2020)

- **Jak TikTok funguje?**

Na TikToku si uživatel může vytvořit svůj účet prostřednictvím telefonního čísla, emailu, facebookového účtu, twitterového účtu, případně přes googlový účet. Uživatel pak má možnost sledovat videa (to lze i bez účtu), přidávat k videím komentáře, psát zprávy, sledovat své přátele a různé oblíbené interprety, dávat videím srdíčka (označení, že se mu to líbí), případně může natočit či vložit na TikTok svoje vlastní video. K úpravě videí uživateli pomůže knihovna, kde se nachází různé hudební úryvky, filtry a efekty. TikTok také nabízí funkci synchronizaci rtů do hudby. Videa, která lze natočit přes tuto aplikaci mohou být v délce 15 vteřin až 3 minuty, pokud by uživatel chtěl mít video delšího formátu, může video vložit z jiné aplikace nebo z chytrého telefonu. V TikToku také

může uživatel objevovat mnoho zajímavých videí buď vyhledáním pomocí tlačítka „Objevuj“ a napsáním tématu, případně nějakého hashtagu, nebo na domovské stránce (tlačítko „Domů“), tato stránka se rozděluje do dvou částí. První částí jsou videa od tvůrců, které uživatel sleduje, a druhá část jsou videa, které pro uživatele vybral algoritmus TikToku (Tillman, 2021). Právě v něm spočívá tajemství úspěchu této sociální sítě. Algoritmus se od uživatele učí, a to rychleji než jakékoliv jiné algoritmy na jiných sociálních sítích, a předpovídá, jaký obsah by se uživateli mohl líbit na základě toho, co se mu líbilo v milosti a co sledoval (Tidy & Galer, 2020). (© TikTok, 2022)

5 PANDEMIE COVID-19 JAKO FAKTOR DOČASNÉ PROMĚNY SOCIÁLNÍHO POLE

V této kapitole bakalářské práce jsou popsány jednotlivé roky (rok 2020, 2021 a první čtvrtletí roku 2022) pandemie covid-19. Jelikož tato doba bylo velice proměnlivé období, neustále se měnila, přibývala a případně rušila nějaká protipandemická opatření, vyhlášky a povinnosti, které ovlivnily různé oblasti sociálního pole v různých časových obdobích, je popis jednotlivých roků rozdělen do určitých časových etap.

Rok 2020

V březnu roku 2020 se v České republice začaly objevovat první případy nákazy viru covid-19. Reakce vlády na novou nákazu, potencionální hrozbu byla rychlá. Dne 10. března vláda rozhodla o zákazu některých činností, předseda vlády Andrej Babiš pronesl: *„Zakazují se s účinností od 10. března 2020 od 18 hodin divadelní, hudební, filmová a další představení, sportovní, kulturní, náboženské, spolkové, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, výstavy, slavnosti, poutě ochutnávky a veletrhy, a to jak soukromé, tak veřejné s účastí přesahující ve stejný čas 100 osob, a to do odvolání tohoto mimořádného opatření. Tento zákaz se nevztahuje na schůze, zasedání a podobné akce ústavních orgánů, orgánů veřejné moci, soudů a dalších veřejných nebo soukromých osob, které se konají na základě zákona.“* O den později ve středu 11. března se zavřely školy, univerzity a učiliště a žákům a studentům bylo uděleno mimořádné volno. Následující dny opatření a zákazy přibývaly, přibyl zákaz cestovat do nejrizikovějších zemí a cizinci z těchto nejrizikovějších zemí měli přísný zákaz vstupu do Česka. Vláda dále razantně zakročila a omezila shromažďování lidí na minimum a volný pohyb osob (Vláda ČR, 2020). Začala povinnost nosit roušky a byl vyhlášen nouzový stav. V dubnu vláda prodloužila nouzový stav, stanovená opatření a zákazy stále platí, počet nakažených rostl. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022, Kopecký & Vlachos, 2020)

V květnu 2020 to začalo vypadat, že se situace začíná uklidňovat a vše by se mohlo vrátit do starých kolejí, jelikož ve druhém týdnu se otevřela nákupní centra, zahrádky restaurací, a nakonec skončil i nouzový stav. Na začátku června se zrušila povinnost nosit roušky, bývalý ministr zdravotnictví Roman Prymula v televizi řekl, že žádná druhá vlny

pandemie zřejmě nebude. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022, Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2021)

V srpnu ministr zdravotnictví Adam Vojtěch ustanovil nošení roušek ve všech vnitřních prostorách, toto nařízení za okamžik premiér Andrej Babiš zrušil. V září hygienici nestíhali trasovat nakažené a vláda odmítala zavést vhodná opatření. Počet potvrzených nakažených byla přes 70 tisíc, což byla téměř trojnásobná hodnota než v srpnu. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022, iDNES.cz & ČTK, 2020)

V říjnu vláda znovu vyhlásila nouzový stav a ustanovila opatření, která by měla pomoct v boji proti pandemii. Začal platit zákaz nočního vycházení mezi 21:00 a 04:59 hodinou mimo vymezené výjimky, jako je například cesta do zaměstnání, výkon povolání, venčení psů nebo mimořádná cesta pro ochranu života (Vachtl, 2020, Usnesení vlády ze dne 30. září 2020 č. 958). Následující měsíc ministr zdravotnictví Jan Blatný navrhl nový protiepidemický systém se zkratkou PES. Tento systém měl 5 stupňů pohotovosti a ke každému stupni byla v tabulce napsána protipandemická opatření, která měla vláda zavést (Novotná, 2020). Ministr zdravotnictví Jan Blatný systém PES popsal takto: *„Hlavním cílem nového hodnocení PES je především zvýšit čitelnost a predikovatelnost aktuální epidemiologické situace. Chceme, aby veřejnost měla představu, jaká je situace v jejich kraji a zda se mají připravit na rozvolňování, nebo zpřísňování zavedených opatření.“* Tentýž měsíc Městský soud v Praze zrušil povinnost nošení roušek na určených místech, z důvodu nedostatečného vysvětlení opatření. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022)

V prosinci 2020 vláda svůj protipandemický systém PES nedodržovala a odmítala zpřísnit některá opatření, zjevně kvůli vánočním svátkům a nákupům. Zpřísnila se opatření vůči restauracím a hospodám, u kterých se změnila doba uzavírání, musely zavírat už ve 20 hodin. Také byl zakázán prodej čepovaných, rozlévaných a na místě připravovaných nápojů. Tato opatření a zákazy se nelíbily majitelům gastropodniků, kteří je označili za zničující. V prosinci se začaly otevírat školy – studenti středních, vyšších odborných škol, konzervatoří a studenti prvních ročníků vysokých škol se mohli vrátit do školy, každopádně normální výuka zatím nenastala, školy musely fungovat ve střídavé výuce, kdy jeden týden byla prezenční výuka a další online výuka. Od 27. prosince se přešlo do 5. stupně protiepidemického systému PES, uzavřely se školy, restaurace, herny, byl stanoven zákaz nočního vycházení od 21 do 5 hodin, omezil se prodej a rozsah

nabídky u velkých obchodů, otevřené mohly být pouze lékárny, prodejny s potravinami a drogerie (Kopecký, 2020). (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022)

Rok 2021

V lednu 2021 byl vůbec nejvyšší počet zjištěných případů nákazy covid-19 za den (Soukup, 2021). I přes veškerá nařízení opatření počet nakažených stoupal, a to zejména z důvodu nelegálních akcí – například oslavy. Do porušování stanovených opatření se zapojili i poslanci – bývalý ministr zdravotnictví Roman Prymula a jeho účast na fotbalovém zápase (Novinky.cz, 2021), nebo poslanec Milan Hnilička a jeho účast na nelegální oslavě (iSport.cz, ČTK, rou & vmn, 2021). V březnu vláda nařídila přísná opatření pro velikonoční svátky a též začal platit zákaz cestování mimo svůj okres, kromě určitých výjimek, jako je například cesta do zaměstnání, k lékaři a mimořádné situace. Dodržování tohoto zákazu hlídali policisté, kteří kontrolovali lidi na hranicích jednotlivých okresů. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022)

V dubnu 2021 začalo postupně docházet k rozvolňování, protipandemická opatření se rušila, došlo k rozvolnění ve školách, obchodech a službách, nouzový stav skončil. Změna nastala také ve vedení ministerstva zdravotnictví, kde Jana Blatného nahradil Petr Arenberger (iRozhlas, 2021). V červnu vláda zrušila povinné testování na pracovištích a navýšila kapacitu možných zúčastněných lidí na společenských a sportovních akcích (iRozhlas, 2021). V následujících měsících se přestala uznávat první dávka očkování jako průkaz bezinfekčnosti, zmírňovala se opatření a navyšovala se dále kapacity počtu možných lidí shromážděných na určitých místech, někde byla nutnost prokázat je potvrzením o bezinfekčnosti – očkování, prodělaná nemoc nebo test. Po skončení letních prázdnin se děti vracely zpátky do škol. V říjnu se kvůli volbám o pandemii moc nemluvilo, počty nakažených stoupaly. V listopadu měla Česká republika nejvyšší počet nakažených za celou dobu pandemie, proto vláda povolala na pomoc armádu. Na konci roku 2021 se objevila nová mutace covidu-19 nazývaná omikron. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022)

Rok 2022

V lednu 2022 se rozšířila nová varianta omikron, která dle odborníků není tak nebezpečná, jako předchozí varianty covidu-19. V únoru pandemie ustupovala, vláda

projednávala návrhy o novele pandemického zákony, to se ale občanům ČR nelíbilo a nastávaly demonstrace a protesty (např. na Malostranském náměstí v Praze se shromáždilo kolem 1500 lidí). Nejvyšší správní soud označil nutnost prokazovat se dokladem o očkování nebo prodělané nemoci za protizákonnou, a tudíž tuto povinnost zrušil. 18. února bylo ukončeno testování ve školách. V březnu se již neomezený počet lidí mohl zúčastnit společenských akcí (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022) a od 14. března se zrušila povinnost nosit respirátor ve vnitřních prostorech s výjimkou zdravotnických a sociálních zařízeních a ve všech prostředcích veřejné dopravy (Ministerstvo zdravotnictví, 2021). Česká republika se postupně začala vracet k normálnímu způsobu života, jako tomu bylo před pandemií. (Bartoníček, Valášek, Chripák et al., 2022)

5.1 Dostupnost osobních a mezilidských kontaktů vs. setkávání v online prostředí

Jak už bylo zmíněno, v době koronavirové pandemie bylo osobní setkávaní radikálně a razantně omezeno na minimum. Počet lidí, který se mohl, setkat se měnil podle toho, jaká byla současná pandemická situace. Například od 1. března 2021 mohli na veřejně dostupných místech pobývat maximálně 2 osoby (s výjimkou členů domácnosti) s rozestupem minimálně 2 metrů (Usnesení vlády ze dne 26. února 2021 č. 216). Dalším aspektem, který výrazně ovlivnil mezilidská osobní setkávaní, bylo omezení volného pohybu osob.

Naproti tomu v online světě žádná omezení neplatila a lidé mohli být v kontaktu s kýmkoliv, nemohlo zde dojít k šíření nákazy covid-19. Proto se většina komunikace přesunula na internet a stěžejním komunikačním prvkem se staly sociální sítě, což nepochybně vedlo ke zvýšení času na nich stráveného. Webová stránka Statista (2022) uvádí, že ve Spojených státech amerických v roce 2020 průměrná strávená doba na sociálních byla 65 minut, což je 9minutový nárůst v porovnání s rokem 2019, kdy tato hodnota byla 56 minut. Vláda ČR i doporučovala, aby se zvýšilo využívání informačních technologií, homeofficu a tím se zamezilo přímému osobnímu kontaktu (Usnesení vlády ze dne 19. listopadu 2021 č. 1035). Proto firmy a podniky, pokud to bylo proveditelné a pracovní činnost se mohla dělat vzdáleně, posílaly své zaměstnance na homeoffice, to platilo zejména pro lidi pracující v kanceláři. Veškerá komunikace pak probíhala

prostřednictvím informačních technologií, například přes email, Zoom, Microsoft Teams a další komunikační nástroje. Školy byly také nuceny přejít do virtuálního světa a požívat výhradně distanční formu studia, jelikož prezenční výuka byla zakázaná. Například na Univerzitě Hradec Králové se ke komunikaci využívalo především aplikace Microsoft Teams a webového prostředí BlackBoard. Zápočty a zkoušky také proběhly čistě distanční formou (Univerzita Hradec Králové, 2021).

6 OBDOBÍ MLADÉ DOSPĚLOSTI A SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO BĚŽNÁ SOUČÁST ŽIVOTA TÉTO POPULACE

Počátek dospělosti není společností jasně vymezen, přesně lze stanovit pouze právní dospělost neboli zletilost, u nás je tomu od 18 let. Avšak i zde existují výjimky, díky kterým lze dosáhnout zletilosti již od 16 let, pokud s tím souhlasí zákonný zástupce a je tomu vyhoveno soudem (Zákony.centrum.cz, 2022). Věkové vymezení vývojového období mladé dospělosti se u autorů liší. Vágnerová (2007) určuje období mladé dospělosti jako věk od 20 do 40 let, Langmeier a Krejčířová (2006) mají toto období kratší, vymezují ho od 20 do 25 nebo 30 let. Langmeier a Krejčířová (2006) odkazují i na Švancaru, který má velice podobné věkové vymezení jako uvedení autoři, je to od 20 do 30 nebo 32 let. Důvodem proč období mladé dospělosti nelze jednoznačně určit je to, že každý jedinec se psychicky, osobnostně vyvíjí individuálně, jelikož na každého působí odlišné vlivy – prostředí, vztahy, chápání a jiné (Vágnerová, 2007).

Období mladé dospělosti je období, ve kterém jedinec poznává svět, učí se, sbírá zkušenosti, přebírá a získává nové role (zaměstnanec, otec, matka, aj.), nové chování, mění se hodnoty a priority, dochází k posunu v sebepojetí, stabilizaci emočního prožívání, musí se vypořádat s více povinnostmi a větší odpovědností a společenským očekáváním. V tomto období také dochází k důležitým a někdy i zásadním životním rozhodnutím a životním milníkům, například stabilní práce nebo rozhodnutí založit rodinu a mít děti. Počátek mladé dospělosti můžeme charakterizovat jako období nezkušenosti, nerozvážnosti, otevřenosti, zvýšené radikálnosti, období změn a chuti poznávat a získávat zážitky. (Vágnerová, 2007)

V dnešní době jsou mladí dospělí lidé nejaktivnější skupinou uživatelů sociálních sítí. Internetový portál Pew Research Center (2021) udává, že v roce 2021 používalo alespoň jednu sociální síť 84 % mladých dospělých Američanů ve věku 18-29 let, druhou nejaktivnější skupinou jsou lidé od 30-49, z těch je to 81 %. Na Facebooku i na Instagramu jsou mladí dospělí také nejaktivnější věkovou skupinou, konkrétně jsou to mladí lidé ve věku od 25-34 let, kterých je přes 30 % z celkové šíře všech uživatelů (Statista, 2022). Tato statistická data nepochybně potvrzují, že sociální sítě v dnešní době prolínají životy většiny mladých dospělých lidí.

6.1 Význam a realizace vztahů u mladých dospělých

V životě mladých dospělých mají vztahy velice důležitou roli. Mladý dospělý vstupuje do nejrůznějších sociálních interakcí a vytváří s lidmi různorodé typy vztahů, od těch neintimních jako jsou například pracovní vztahy, až po ty hlubší a intimní jako je přátelství a partnerství. Vztahy přispívají k osobnímu rozvoji, sebepoznání, zkušenostem a pomáhají tvořit identitu jedince. (Vágnerová, 2007)

- **Přátelství**

Přátelství je jedním z několika typů mezilidských vztahů. Vágnerová (2007, s. 61) přátelství definuje jako *„neformální symetrický vztah, charakteristický osobní volbou při jeho navázání i udržování. Je to vztah intimní, spojený se sdílením prožitků, názorů a aktivit.“*.

Odlišnou definici přátelství má například Slaměník (2011), který odkazuje na Duck (1998), jenž přátelství definuje jako dobrovolný závazek, při kterém je jedinec připraven podpořit a pomoci přátelům v nouzi. Přátelství je nesmírně důležitou součástí života většiny lidí, možná všech lidí, ať už je jedná o jakoukoliv věkovou skupinu – děti, mladiství, dospělí, staří lidé. Je to vztah, díky kterému může člověk zažít krásné, radostné chvíle, ale i velké zklamání a psychické utrpení. Důvodů, proč hraje přátelství tak zásadní roli v životě lidí je mnoho. Těmi nejpodstatnějšími jsou, že přátelství stimuluje osobní rozvoj, pomáhá k tvorbě identity člověka, uspokojuje psychické potřeby člověka, je to zdroj emocí, pochopení, opory, podpory a rad v nejrůznějších krizových a složitých situacích (Vágnerová, 2007). Přátelství může dosáhnout vysoké míry intimity, a dokonce může být téměř stejně intimně důvěrné jako partnerství, každopádně i zde by měly být limity intimnosti, nějaké intimní informace by měly zůstat pouze mezi partnery (Slaměník, 2011).

V počátečním stádiu mladé dospělosti má mladý dospělý člověk početná a různorodá přátelství, to se ale v průběhu dospělosti vyfiltruje a počet přátelských vztahů ubývá, jelikož vliv vrstevníků postupně slábne a upadá míra vrstevnické konformity (Macek, 2003). Také pro dospělého člověka jsou nejpodstatnější hlubší přátelské vztahy, proto ty povrchní časem ubývají. Dalším důvodem, proč se počet přátelství v období mladé dospělosti snižuje, může být uzavření manželství, jelikož partnerovi mohou vadit někteří

přátelé jeho protějšku. Dochází k tvorbě společných přátelství manželských párů. (Vágnerová, 2007)

- **Partnerství**

Partnerství má pro mladého dospělého člověka daleko větší význam a váhu nežli přátelství, jelikož partnerství přispívá k rozvoji osobnosti mladého dospělého člověka, pomáhá k lepšímu pochopení sebe sama a ulehčuje realizaci osobního potenciálu. Možnosti osobního rozvoje jsou určený schopností porozumět sobě a partnerovi a také mírou otevřenosti. Mladý dospělý člověk za začátku této vývojové fáze většinou často experimentuje s různými partnery, protože hledá toho vhodného, časem se přesune k závažnějšímu vztahu, který by mohl být vyhovující pro založení rodiny. (Vágnerová, 2007)

V partnerském vztahu by se partneři měli vzájemně doplňovat a rozvíjet. Vágnerová (2007) odkazuje na R. Sternberga (1987), který definoval tři nejdůležitější složky, podle kterých lze určit kvalitu partnerského vztahu:

- intimita – tělesná a duševní blízkost, důvěra, respekt, potřeba sdílet, touha být spolu a společně žít
- milostná touha – vzájemná láska a sex
- připoutání – vázanost k partnerovi, stabilita a sdílení života

Pietromonaco a Overall (2022) zjistili, že páry, které pandemie covid-19 ekonomicky málo ovlivnila a lockdown nebo společnou karanténu vnímaly jako příležitost strávit spolu více času a šanci konat společně zábavné aktivity, v tomto čase partnerský vztah výrazně posílily. Navíc vědomí, že společně zvládli tuto těžké a stresující období může přispět k tomu, že si partneři budou daného vztahu více vážit.

6.2 Studium jako uskutečňování profesní identity

Profesní identita, zjednodušeně řečeno, je způsob, jakým vnímáme sami sebe a jak komunikujeme s ostatními lidmi (Neary, 2014). Vnímání a definice profesní identity se liší autor od autora. Někteří autoři vnímají profesní identitu jako relativně neměnnou, například Hall a Ibarra (in Dobrow & Higgins, 2005, s. 569), podle nichž je profesní identita *„relativně stabilní a trvalý systém atributů, přesvědčení, hodnot, motivů a*

zkušeností, který umožnuje lidem ztotožnit se se svojí profesní rolí a dosáhnout soukromých i společných cílů.“ Naproti opačné vnímání profesní identity popisuje Neary (2014), která vnímá profesní identitu jako něco nestálého a proměnlivého, co je ovlivněno tím, jak my vnímáme sami sebe, jak ostatní lidé a společnost vnímají nás, vnímání profesní identity může výrazně ovlivnit titul a označení profesní pozice. Profesní identita se vyvíjí, lidé si ji vyvinou skrze sebeuvědomění a sebereflexi (Hall, 2002, in Dobrow & Higgins, 2005).

Studium ve velké míře přispívá k formování a uskutečňování profesní identity, jelikož během něj student získává znalosti, učí se dovednostem a osvojuje si normy, hodnoty a vzorce chování, které jsou potřebné pro úspěšný vstup do profese (Weidman, Twale & Stein, 2001, in Liddell, Wilson, Pasquesi, Hirschy & Boyle, 2014). Průběh formování profesní identity probíhá z vnějšku dovnitř – osvojení si profesních hodnot, norem a dovedností, to pomáhá k vytvoření vlastní profesní identity (Liddell, Wilson, Pasquesi, Hirschy & Boyle, 2014). Jedinec si nejprve určí několik experimentačních profesních identit, ty se časem protřídí, až nakonec vznikne nějaká stálá profesní identita (Ibarra, 1999, in Liddel, Wilson, Pasquesi, Hirschy & Boyle, 2014).

Liddell, Wilson, Pasquesi, Hirschy a Boyle (2014) při svém výzkumu zjistili, že mimoškolní aktivity mají na formování profesní identity větší vliv než školní aktivity. Jedním z důvodů je zjednodušování a idealizování komplexních problému ve školním prostředí. Dalším důvodem je, že skutečná praxe (stáže, výběrové projekty aj.) přispívají k lepšímu pochopení dané profese (Liddell, Wilson, Pasquesi, Hirschy & Boyle, 2014).

Zavření škol a univerzit během pandemie covid-19 mohlo mít na formování profesní identity také výrazný vliv, jelikož žáci a studenti přicházeli o významnou část studia, jako jsou například praxe, stáže a účast na výběrových projektech. Byrnes, Civantos a spol. (2020) při svém výzkumu zjistili, že jeden z pěti studentů lékařství v USA si myslí, že pandemie covid-19 ovlivnila volbu jeho vybrané lékařské specializace. Studenti se obávají, že v důsledku pandemie neměli čas je prozkoumat.

6.3 Specifika trávení volného času v období mladé dospělosti

Když se řekne volný čas, většina lidí si nejspíše vybaví pojmy zábava, odpočinek, žádné povinnosti. Dá se říct, že každý člověk dokáže svými vlastními slovy definovat, co je to

volný čas, případně říct, co volný čas znamená pro něj a jak ho subjektivně vnímá. Němce a kol. (2002, s. 17) definovali volný čas těmito slovy: *„čas, v němž člověk svobodně volí a dělá takové činnosti, které mu přinášejí radost, potěšení, zábavu, odpočinek, které obnovují a rozvíjejí jeho tělesné a duševní schopnosti, popř. i tvůrčí schopnosti. Je to čas, v němž je člověk sám sebou, nejvíce patří sám sobě, kdy koná převážně svobodně a dobrovolně činnosti pro sebe, popř. pro druhé, ze svého vnitřního popudu a zájmu.“*

Hofbauer (2004) odkazuje ve své knize na francouzského sociologa Rogera Sua, který stanovil čtyři základní funkce volného času:

- psychosociologická – zábava, osobní rozvoj, odpočinek
- sociální – stýkání se s lidmi
- terapeutická – psychický odpočinek
- ekonomická – pozitivní vliv v profesní činnosti

Volný čas lze rozdělit do několika kategorií. E. Bakalář (Němec a kol., 2002) ho rozděluje do šesti skupin:

- volný čas pracovní
- volný čas pro zábavu
- volný čas reprodukční – čas, ve kterém se člověk snaží uspokojit základní životní potřeby
- volný čas pro tvůrčí činnosti
- odpočinkový čas
- volný čas věnovaný druhým

To, jakým způsobem daný jedinec tráví svůj volný čas, je samozřejmě individuální, jelikož každý má odlišné zájmy a záliby, priority a hodnoty, ty se také s věkem mění. Každopádně lze říct, že značnou část volného času u většiny mladých dospělých lidí tvoří aktivity na sociálních sítích. Internetový portál Review42.com (Georgiev, 2022) udává, že mladí lidé ve věku od 16 do 24 tráví průměrně denně 3 hodiny a 1 minutu na sociálních sítích. Druhou nejaktivnější skupinou jsou lidé mladí dospělí od 25 do 34 let, kteří na sociálních sítích tráví průměrně 2 hodiny a 37 minut denně. Dále statistická data ukazují, že u dalších vyšších věkových skupin se průměrná denní doba strávená na sociálních sítích snižuje (Georgiev, 2022).

Mäntymäki, Islam, Turel a Dhir (2022) zjistili, že pro lidi, kteří mají na sociálních sítích spoustu přátel, jsou sociální sítě efektivní nástroj na vypořádání se s izolací a mezilidskou separací. Naproti tomu pro lidi s malým počtem přátel na sociálních sítích jsou sociální sítě výrazně méně efektivním nástrojem, jak se vypořádat s izolací. Páry, které využívaly sociální sítě k efektivní komunikaci a vzájemné podpoře, projevily také větší odolnost při zvládání izolace během pandemie covid-19 (Pietromonaco & Overall, 2022). To, že sociální sítě některým lidem pomáhaly vypořádat se s izolací během pandemie covid-19, mohlo přispět ke zvýšené míře času stráveného na sociálních sítích.

7 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

7.1 Cíl výzkumu a volba výzkumné strategie

Cílem výzkumu je deskripce a analýza sociálních sítí jako virtuálního prostoru v kontextu období pandemie covid-19 se zřetelem k populaci mladých dospělých. Výzkumné šetření si klade za cíl identifikovat, které sociální sítě byly mladými dospělými v období pandemie nejvíce využívány, a dále zjistit subjektivně vnímaný vliv na vztahy, studium a volný čas. Hlavní výzkumnou otázkou tedy je, jakou mají mladí dospělí zkušenost s využíváním sociálních sítí během pandemie covid-19, tuto hlavní výzkumnou otázku doplňují čtyři dílčí níže uvedené výzkumné otázky:

1. Jaké sociální sítě využívali respondenti během pandemie covid-19?
2. Jaký shledávají respondenti vliv využívání sociálních sítí v průběhu pandemie covid-19 na jejich mezilidské vztahy?
3. Jaký shledávají respondenti vliv využívání sociálních sítí v průběhu pandemie covid-19 na jejich studium?
4. Jaký shledávají respondenti vliv využívání sociálních sítí v průběhu pandemie covid-19 na jejich volný čas?

Výzkumné šetření bylo provedeno pomocí kvalitativního výzkumného designu. Podle Strausse a Corbinové (1999) za kvalitativní výzkum lze označit kterýkoliv výzkum, jehož výsledky se nezískávají pomocí statistické metody a jiné metody kvantifikace. Důvodem, proč byl zvolen právě tento výzkumný design, je to, že kvantitativní výzkum se spíše hodí na zkoumání osobních zkušeností s daným jevem. Strauss a Corbinová (1999) píší, že skrze kvalitativní výzkum lze získat detailní informace o jevech, které by byly kvantitativními metodami jen těžko uchopitelné.

Jako metoda sběru dat byl zvolen polostrukturovaný rozhovor. Ten se skládá z okruhů otázek nebo témat, které chce výzkumník probrat. Výhodou je, že rozhovor umožňuje výzkumníkovi být stále zaměřen na výzkumné otázky, ale přitom je klást respondentovi relativně volně (Hájek & Havigerová, 2017). Další výhodou je, že respondent má větší prostor přesněji sdělit svoje osobní zkušenosti a úhly pohledu na daný jev, výzkumník má také možnost klást doplňující, upřesňující, rozvíjející a případně konfrontační otázky.

Analýza získaných dat byla inspirována metodou zakotvené teorie, respektive její prvou fází – otevřeným kódováním. V této fázi je cílem konceptualizovat data, vytvořit z nich pojmy, které zachycují jádro zkoumaného jevu, u pojmů definovat vlastnosti a jejich škálu (Říháček, Čermák, Hytych & kol., 2013). Straus a Corbinová (1999) popisují otevřené kódování jako proces, kdy výzkumník získaná data stejného významu seskupí a vytvoří tak kategorie, které disponují vlastnostmi a ty se v rámci kategorií objevují v určitých dimenzích.

7.2 Výzkumný vzorek a kritéria výběru participantů

Výzkumný vzorek sestával z šesti respondentů, tři respondentky byly ženy a zbylí tři respondenti muži. Kritéria, podle kterých byli respondenti vybráni, byla dvě. Prvním kritériem bylo, že respondenti musí patři do skupiny mladých dospělých lidí neboli do věkové kategorie 20-30 let. Druhým kritériem bylo, že respondent musí být student. Po splnění těchto dvou kritérii byli vybráni mladí dospělí studenti ve věku od 21 do 25 let. Důvodem, proč se zvolilo toho věkové vymezení, je rozsáhlá pestrost a důležitost sociálních interakcí pro tuto věkovou skupinu a také většina studentů a studentek spadá to této věkové skupiny.

7.3 Průběh šetření a etika výzkumu

Jak už bylo zmíněno, data byla sesbírána pomocí polostrukturovaného rozhovoru, ve kterém bylo položeno sedmnáct základních otázek. Pokud respondent otázku nepochopil správně nebo nebyla otázka plně zodpovězena, případně respondent svojí odpovědí odběhl do jiného tématu, bylo zapotřebí klást další podpůrné doplňující otázky. Průběh celého rozhovoru byl nahráván audio záznamníkem, to vedlo k plynulosti a nerušenému průběhu rozhovoru.

7.4 Analýza získaných dat

Jak bylo zmíněno výše, výpovědi respondentů byly analyzovány za inspirace prvou fází zakotvené teorie, bylo provedeno otevřené kódování. Z textu byly vygenerovány následující kategorie, včetně jejich vlastností a dimenzí.

Kategorie 1. sytí dílčí výzkumnou otázku č. 1, která soustředí pozornost k tomu, jaké sociální sítě využívali respondenti během pandemie covid-19.

Kategorie 1. Facebook, Microsoft Teams, Discord, Instagram, TikTok

Vlastnosti:	Dimenze:
frekvence	častá – sporadická
způsob používání	aktivní – pasivní
motivace	vnitřní – vnější

Respondenti se shodují, že využívali různé sociální sítě, typ sociální sítě určovala aktivita a způsob používání dané sociální sítě. Respondenti uvádějí, že sociální sítě používali aktivně i pasivně, motivy používání byly často iniciované vlastními pohnutkami, například touhou být v kontaktu se svými blízkými, potřebou vědět, co se v jejich okolí a ve světě děje, případně potřebou zabavit se. Motivace ovšem přicházela i zvnějšku, několik respondentů uvádí, že danou sociální síť používali z toho důvodu, že tuto síť používali i jejich blízcí, nebo se daná sociální síť používala jako hlavní komunikační nástroj pro studium. Nejpoužívanějšími sociálními sítěmi, které respondenti uvedli, jsou Facebook, Microsoft Teams, Discord, Instagram a TikTok.

Konkrétní vyjádření dotazovaných vyznívá v tomto kontextu takto:

> R2: *„To asi ten Facebook, kvůli té komunikaci s lidmi, tak za druhé tam můžu sledovat, cokoliv chci, jakýkoliv dění ve světě, všechno bylo na jednom místě a tam se to řešilo. Je to jedna síť, kde je všechno, jsou tam zprávy ze světa a můžu tam sledovat, co chci, co mě zajímá, všechny ty věci, co se tady řešily, byly tam, navíc tam můžu komunikovat i s těma lidma. Vlastně je to jedna platforma, která zastřešuje všechno, že ani nemusím chodit jinam.“*
>
> R4: *„Asi Discord, převážně protože tam byla drtivá většina lidí, se kterýma jsem se v tu dobu bavil, a bylo to úplně jednoduchý používat, protože na tom Discordu lze ty kruhy přátel separovat to určitých serverů, na kterých řekněme oba jste, a ty servery mají separovaný svoje voisroomy a potom další textroomky a lidma, s kterýma chci, tak s nima řeším určitý a s ostatníma se můžu bavit zas o něčem jiným. Takhle si můžu udržovat různý sociální kruhy relativně jednoduše.“*

R5: „*… a nejpoužívanější asi ten Instagram, kvůli zábavě.“*

R6: *„To bych asi řekla, že to byl ten TikTok. Bylo to kvůli tomu, že to byla taková velká forma prokrastinace, strávila jsem tam hodiny a ani jsem nevěděla jak.“*

R3: *„Tak určitě Teamsy, jelikož přes ně jsem byla ve spojení s kolegy a taky se spolužáky.“*

R1: *„Pinterest pro inspiraci, například na pečení, na módu, výzdobu třeba na Vánoce. LinkedIn ohledně zaměstnání, hledala jsem nějaká volná místa. Teamsy jsem používala buď na práci nebo kvůli škole.“*

Kategorie 2. sytí dílčí výzkumnou otázku č. 2, která se zabývá tím, jaký měly sociální sítě vliv na jejich mezilidské vztahy.

Kategorie 2. Podpora zachování sociálních kontaktů

Vlastnosti:	Dimenze:
hodnocení vlivu	pozitivní – negativní
míra	velká – malá
frekvence	často – občas

Respondenti uvádějí, že sociální sítě jim sloužily jako významná a důležitá podpora pro zachování sociálních kontaktů. Všichni respondenti se shodují, že jim sociální sítě pomohly být v kontaktu se svými blízkými, někteří uvádějí, že sociální sítě pro ně byly jediným nástrojem, přes který bylo možné být v kontaktu s jejich blízkými. I když respondentům sloužily sociální sítě jako velice užitečný nástroj pro zachování sociální kontaktů, jeden respondent zmínil, že přílišná aktivita na sociálních sítích byla důvodem rozepří mezi partnery.

Níže jsou uvedené některé výroky respondentů k této kategorii:

R2: *„Byla to jediná možnost, jak udržovat přátelský vztahy, takže vliv to mělo jako dobrej, jelikož nebyla jiná možnost, protože jsme se nemohli nikde vídat, mohli jsme jen sedět v baráku, takže ty sociální sítě nám umožnily vidět se na dálku, povídat si na dálku. Kdyby nebyly, tak jsme na tom špatně.“*

R5: *„Přes Messenger a WhatsApp jsem udržoval kontakt s rodinou, k tomu mi ty sociální sítě pomohly. Jako když by sociální sítě nebyly, tak si myslím, že bych toho kontaktu s rodinou měl míň, protože třeba na tom WhatsAppu se dají posílat fotky a jiný média a člověk to nemusí platit, takže se toho pošle víc než normální SMS.“*

R5: *„… protože jak jsme oba trávili hodně času na těch sociálních sítích, plus jsme oba trávili spolu čas na bytě, tak si myslím, že občas z toho vznikly nějaké rozepře, když jeden celej večer sedí vedle druhýho a ten druhej je celej večer furt na telefonu, tak toho druhýho to prostě štve. Kdybychom bydleli odděleně, tak si myslím, že díky sociálním sítím bychom byli víc v kontaktu, bylo by to podobný jak s těma kamarádama.“*

R3: *„Takže ty sociální sítě pro mě byly jediným nástrojem, kdy jsem s přáteli mohla být v kontaktu, takže jsem to hodně využívala, hodně jsem si s těma známýma a kamarádama psala a volali jsme si, řešili jsme spolu školu a normální problémy, který bysme spolu řešili face to face, tak se to přeneslo do onlinu.“*

R4: *„Na to měla pandemie pozitivní vliv, protože já jsem si během pandemie našel holku. Humoristicky můžu říct, že mi v tomhle ta pandemie pomohla.“*

R6: *„V době, když byla pandemie, tak jsem byla ve vztahu, a to musím říct, že jsme to těžce nesli, že spolu reálně nemůžeme být, protože to bylo v tom období, kdy byly zavřený okresy, a my jsme byli každej z jinýho okresu, takže jsme se reálně vidět nemohli. To jsme potom vyřešili takhle, že jsme si spolu aspoň zavolali a v uvozovkách si dali společnou večeři, ale každej jsme seděli u sebe doma u svý strany obrazovky. Což samozřejmě nenahradí ten fyzický kontakt jako takový, ale bylo to určitě něco, co nám vážně hodně pomohlo ten vztah udržet. Myslím si, že kdyby tam tahle možnost nebyla, tak by ten vztah spadnul dolů a ta jiskra by se vytratila.“*

Kategorie 3 se vztahuje k třetí dílčí výzkumné otázce, která zjišťuje, jaký respondenti shledávají vliv využívání sociální sítí na jejich studium.

Kategorie 3. Efektivní přenos studijních informací

Vlastnosti:	Dimenze:

užitečnost	velká – malá
frekvence	častá – sporadická
míra	velká – malá
způsob používání	aktivní – pasivní

Respondenti se shodují, že sociální sítě měly při jejich studiu významnou užitečnost, díky nim si mohly jednoduše něco nahrát a zaznamenat, což zefektivnilo přenos studijních informací a podle některých respondentů i ušetřilo čas. Další výhodou byla jednoduchost spojení se se spolužáky, respondenti často využívali možnost hovorů, videohovorů, sdílení obrazovek.

Níže jsou uvedené výroky respondentů, které souvisí s danou kategorií:

> R1: *„Téměř každý školní den jsem používala sociální sítě, občas i o víkendu. Používali jsme buď obyčejný hovor nebo videohovor, sdílení obrazovek a nahrávání, když jsem něco potřebovala a nestíhala jsem psát, tak jsem si to nahrála. Hrozně super mi přišlo, když jsme měli nahrávky od učitelů, například přednášky prezentace v Powerpointu. Ten audiozáznam jsem využívala opravdu hodně, člověk ušetřil spoustu času. Myslím si, že předmětů, kde by přednášky byly zaznamenané, mohlo být víc i do budoucna.“*
>
> R2: *„Užitečnost byla velká, jako ona užitečnost byla furt, jen teď byla větší, protože se všechno přesunulo tam. Mohl jsem si najít různé studijní skupiny, doučování. Užitečnost byla velká a určitě bude velká i nadále, jako ne že by ten kovid to nějak zvlášť ovlivnil, ale vlastně jo, protože ty lidi to museli využívat daleko víc.“*
>
> R4: *„Pomohly mi. Zjednodušil a zefektivnil se ten postup sdílení informací, informace byly dostupnější, protože se hodily na web a hned tam byly, člověk to nemusel hledat někde u učitelů, nemusel mít zápisky z přednášek. Prostě všechno se sdílelo mezi všema v tu dobu, takže z mýho pohledu to pomohlo k přenosu informací. Navíc mi to ušetřilo čas.“*

R5: *„Určitě kladně, jako neumím si představit lepší způsob, jak by se to dalo dělat než pomocí tadyctěch hovorů na Teamsech, a i to nahrávání materiálů, že to tam vlastně zůstane a bylo to k dispozici, takže jsme měli i víc materiálů.“*

R6: *„Když navážu na to, co jsem řekla předtím, tak si myslím, že to na moje studium mělo dobrý vliv, protože když jsem něco nevěděla, tak přes ty sociální sítě bylo jednoduché se s někým spojit, takže v tomhle ohledu to bylo jednoduchý, protože jsem se mohla dostat k někomu, kdo mi mohl pomoct s danou problematikou.“*

Kategorie 4 se vztahuje k třetí výzkumné otázce, která zkoumá, jaký respondenti shledávají vliv využívání sociální sítí na jejich studium.

Kategorie 4. Rozptýlená pozornost

Vlastnosti:	Dimenze:
míra	hodně – málo
frekvence	většinou – málokdy
motivace ke studiu	dostatečná – nedostatečná

Používání sociálních sítí pro studium má i negativní vliv, tím největším negativním vlivem, který respondenti zmiňují byla rozptýlená pozornost. Respondenti se shodují, že během online studia měli pozornost většinou rozptýlenou, jelikož u online hodiny není problém zapnout si přitom i něco dalšího, například hru, pustit nějaké video nebo dělat něco úplně jiného. Někteří respondenti uvádí, že jim klesla motivace a stali se při studiu línějšími.

Tuto kategorii vystihují především tyto výroky respondentů:

R3: *„Ještě to mělo vliv takovej, že jsem byla víc líná, jelikož to bylo všechno na jedno kliknutí a nemusela jsem nikam chodit, tak prostě jsem se ráno vzbudila a z postele jsem si naklikla na online hodinu a poslouchala jsem ji, přitom jsem myslela na úplně jiný věci. Takže mi to nedalo tolik, jako kdyby to bylo normálně offline a já byla ve škole normálně přítomná. A celkově mi klesla motivace, že mě to studium přestalo naplňovat, bylo to prázdný.“*

R4: *„Protože ačkoliv se zjednodušil přístup k informacím, zlepšil se ten čas, tak sociální sítě je přeci jenom takový, že člověk je neustále rozptýlený. Přeci jenom, když už u toho kompu sedíte, koukáte na přednášku, tak si u toho zapnete hru nebo nějaký video. Takže řekl bych čtyři, protože jak se to zjednodušilo, tak i přesto je člověk rozptýlenější a nedává tak úplně pozor.“*

R5: *„Ale pro mě ta přednáška na těch Teamsech není dostatečná motivace, abych dával pozor, protože já jsem pak dělal milión jinejch věcí a vůbec jsem nedával pozor. Takže si myslím, že v tomhlectom to bylo spíš horší, proto si myslím, že mě to v tom studiu neovlivnilo pozitivně.“*

R6: *„Ale jak se ta výuka převedla jenom do toho onlinu a člověk neměl povinnost se zvednout dojít do tý třídy a být tam, tak takhle bylo fakt strašně jednoduchý rozptýlit se vším jiným, protože mohl mít zaplý něco jinýho a nikdo ho neviděl, nikdo ho neslyšel, a tak si mohl dělat, cokoliv chtěl. Takže v tomhle ohledu to mělo na to studium spíše negativní vliv.“*

Kategorie 5 sytí poslední čtvrtou dílčí výzkumnou otázku, zjišťuje, jaký shledávají respondenti vliv využívání sociálních sítí v průběhu pandemie covid-19 na jejich volný čas.

Kategorie 5. Významný zdroj zábavy ve volném čase

Vlastnosti:	Dimenze:
míra	vysoká – nízká
množství zábavy	velké – malé
kvalita volného času	dostatečná – nedostatečná

Na sociálních sítích lze nalézt i velké množství zábavy. Dotazovaní respondenti zmiňují, že sociální sítě hojně využívali během pandemie covid-19 ve svém volném čase jako zdroj zábavy, odpočinku, rozptýlení. Kvalita volného času stráveného na sociálních sítích se měnila podle toho, jakou činnost na sociálních sítích provozovali. Někteří respondenti uvádí, že volný čas strávený na TikToku nebo Instagramu pro ně není kvalitní, protože tam jen něco pasivně sledují a považují to za formu prokrastinace. Naopak čas věnovaný

komunikaci s blízkými považují za kvalitně využitý volný čas, protože se mohli podporovat a pomáhat si udržet se v dobré duševní pohodě.

Níže jsou uvedené výroky dotázaných respondentů, které podporují tuto kategorii:

> R3: *„Myslím si, že ten čas nebyl strávený úplně kvalitně, protože jsem se nebyla schopná k ničemu dokopat. Nebyla jsem schopná dělat nic jinýho než vlastně surfovat po netu.“*
>
> R5: *„Takovej průměr, nemyslím si, že bych tam trávil čas, který by byl úplně k ničemu. Jako takhle, na tu komunikaci to byl určitě příjemně strávenej čas, to si myslím, že bylo kvalitní, ale u toho Instagramu, tam si myslím, že kvalita volného času klesá, protože to je pro zábavu. Takže to se měnilo podle toho, co jsem tam dělal.“*
>
> R6: *„Já bych řekla, že pro mě celkově pro mě období pandemie byl takovej jeden dlouhej volnej čas. Ty sociální sítě jsem používala na kontakt se známými, ale potom to byla i taková forma zábavy a odreagování, že jsem projížděla ten TikTok nebo Instagram a nemusela jsem myslet na pandemii, mohla jsem si myslet na cokoliv jiného, takže hlavně na co jsem to využívala, byla zábava a odreagování.“*
>
> R6: *„No, to je takový sporný, protože, když vezmu třeba ten TikTok nebo ten Instagram, tak to bych neohodnotila nějak kvalitně, protože tam člověk jenom scrolluje, jako jo, sem tam je tam něco zajímavýho, ale já jsem to měla jen jako formu prokrastinace. Na druhou stranu používání toho Messengeru bych ohodnotila kvalitně, jelikož nejenom, že jsme si psali, ale i jsme si volali a snažili jsme se podporovat a udržovali se psychicky v pohodě, takže to bych řekla, že to bylo hodně kvalitní a užitečný.“*
>
> R4: *„Řekl bych tak 4 hodiny denně.“*
>
> R1*: „Asi 2-3 hodiny.“*
>
> R5: *„… a nejpoužívanější asi ten Instagram, kvůli zábavě.“*
>
> R5: *„S kamarádama jsme si volali přes Zoom, dělali jsme, jakože jsme v hospodě, otevřeli jsme si k tomu pivo a hráli jsme různý hry. Takže jsme díky tomu zůstávali*

v kontaktu. Dá se říct, že to, co bychom dělali normálně, tak se přesunulo na ty sociální sítě.“

7.5 Diskuze výsledků

Data, která byla z rozhovorů získána, byla analyzována za využití první fáze zakotvené teorie – tzv. otevřeného kódování. Ze získaných dat bylo vytvořeno 5 kategorií, které odpovídají na dílčí výzkumné otázky a zachycují podstatu toho, co respondenti svými odpověďmi sdělili.

Z výpovědí respondentů je k DVO1 patrné, že respondenti během pandemie covid-19 využívali různé sociální sítě. Výběr používaných sítí ovlivňovalo několik aspektů, například osobní potřeby, studijní či pracovní nutnost. Osobními potřebami, které respondenti uváděli, jsou například potřeba vědět, co se ve světě děje, potřeba zabavit se, odreagovat nebo potřeba být v kontaktu se svými blízkými. Několik respondentů zmínilo, že danou sociální síť používají z toho důvodu, že ji používají jejich blízcí.

Ze získaných dat ve vztahu k DVO2 vyplývá, že respondenti považují sociální sítě, jako velmi významný komunikační nástroj, který jim v době pandemie sloužil k udržování sociálních kontaktů, jelikož jinak to v podstatě ani nešlo. Z výpovědí je patrné, že sociální sítě všem respondentům pomohly zůstat v kontaktu s ostatními lidmi, respondenti je využívali na textovou komunikaci, volání a videohovory. Získaná data podporují zjištění výzkumníků Mäntymäki, Islam, Turel a Dhir (2022) a Pietromonaco a Overall (2022), kteří ve svých výzkumech zjistili, že efektivní komunikace na sociálních sítích významně pomáhala s vypořádáním se s izolací během pandemie covid-19.

Dále bylo zjištěno, že respondenti hodnotí v rámci DVO3 sociální sítě jako velmi užitečný nástroj při studiu, jelikož díky nim se zefektivnil přenos a sdílení informací, zjednodušilo se spojení se spolužáky. Respondenti oceňují funkce nahrávat, sdílet obrazovku a možnost videohovorů. Přestože hodnotí sociální sítě v této oblasti jako užitečné a nápomocné, upozorňují i na negativní vlivy, které na ně sociální sítě při studiu měly. Tím nejzásadnějším byla rozptýlená pozornost. Respondenti říkali, že se během online studia snadno rozptýlili, což vedlo k tomu, že při online hodině dělali něco úplně jiného nebo nedávali pozor. Dalšími zjištěnými negativními jevy spojenými s využíváním sociálních sítí při studiu je snížená motivace, zvýšená lenivost a prokrastinace. To

podporuje výsledky výzkumu od Melgaard, Monir, Lasrado a Faferstrøm (2022), kteří zjistili, že online studium během pandemie covid-19 mělo negativní vliv na prokrastinátory a snížilo jejich touhu studovat, navíc pozornost studentů byla sociálními sítěmi snadno rozptýlena.

Všichni respondenti také v kontextu s DVO4 uvedli, že během pandemie covid-19 ve svém volném čase hojně využívali sociální sítě jako zdroj zábavy, odpočinku, podpory od blízkých osob a jako rozptýlení od pandemické situace. Všichni respondenti se shodují, že jim sociální sítě výrazně pomohly v tomto období. Tato výsledná data jsou obdobná výsledkům výzkumníků Cauberghe, WesenBeeck, Jans, Hudders a Ponnet (2021), kteří zjistili, že používání sociálních sítí během pandemie covid-19 vedlo u adolescentů ke snížení pocitů stresu, úzkosti a zvýšení pocitu štěstí.

8 ZÁVĚR

V bakalářské práci byly popsány nejvýznamnější sociální sítě dnešní doby, jejich historie, funkce, dále je zde uvedeno, jak pandemie covid-19 ovlivnila, změnila sociální pole a jakým způsobem zasáhla do životů lidí. Poslední kapitola teoretické části je věnována období mladé dospělosti, důležitosti vztahů a studia pro tuto věkovou skupinu a specifika trávení volného času u této populace. Ve výzkumném šetření byly zkoumány osobní zkušenosti mladých dospělých s využíváním sociálních sítí během pandemie covid-19 s cílem zjistit, jaký to u nich mělo vliv na mezilidské vztahy, studium a jejich volný čas.

Ve výzkumném šetření bylo v rámci odpovědi na hlavní výzkumnou otázku zjištěno, že mladí dospělí lidé mají s používáním sociálních sítí během pandemie covid-19 spíše pozitivní zkušenosti. Sociální sítě jim významně pomohly zůstat v kontaktu s jejich blízkými, sloužily jako nástroj ke studiu, bez kterého by bylo daleko obtížnější. Dále je mladí dospělí využívali jako zprostředkovatele informací, zábavy, odreagování a odpočinku. Právě nezměrné množství zábavy, zajímavostí a možnosti, které sociální sítě nabízí, byly zároveň příčinou negativních zkušeností se sociálními sítěmi. Byly jedním z hlavních důvodů, který vedly k rozptylování, snížené schopnosti soustředit se na studium či práci a ke zvýšené lenosti. Výsledek výzkumu potvrzuje, že mladí dospělí si uvědomují a konkretizují vliv využívání sociálních sítí ve sledovaných oblastech v době pandemie covid-19 v polarizovaných dimenzích. Z pohledu nutnosti v tomto období komunikovat a interagovat online spatřují spíše výhody. Tyto výhody filtrují a hodlají jich využívat i nadále. Zároveň jsou schopni reflektovat dočasný a občasný negativní dopad posunu sociálního pole do virtuálního prostředí.

Dalo by se říci, že sociální sítě jsou samy o sobě neutrálním nástrojem. Jakou zkušenost nám přinesou a jaký vliv na nás budou mít, závisí pouze na způsobu našeho používání. To se samozřejmě odvíjí od našich cílů, motivů, schopnosti seberegulace atd.

Respondentům bych doporučil udělat určité změny, používat metody, principy, udělat určité změny, které by jim mohly pomoci využívat sociální sítě efektivněji. Například využití metody z time-managementu blokování času. Tato metoda znamená rozvržení dne do jasně vymezených časových bloků, ve kterých budou prováděné přesně stanovené činnosti, jak uvádí Kohut (2020). Mám-li uvést konkrétní návrh pro dobrou praxi,

respondenti by si mohli vymezit dva časové bloky na sociální sítě, jeden třeba od 12:00 do 13:00 a druhý od 18 do 20 hodin. Tato metoda by mohla respondentům pomoci trávit čas na sociálních sítích efektivněji a kvalitněji, jelikož by měli limitovaný čas, který jim mohou věnovat. Samozřejmě tato metoda vyžaduje určitou míru sebekontroly, tuto schopnost lze však u mladých dospělých nárokovat.

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY

LOSEKOOT, Michelle a VYHNÁNKOVÁ, Eliška, 2019. *Jak na sítě: ovládněte čtyři principy úspěchu na sociálních sítích*. V Brně: Jan Melvil Publishing. Žádná velká věda. ISBN 978-80-7555-084-2.

KULHÁNKOVÁ, Hana a ČAMEK, Jakub, 2010. *Fenomén Facebook*. Kladno: BigOak. ISBN 978-80-904764-0-0.

KOŽÍŠEK, Martin a PÍSECKÝ, Václav, 2016. *Bezpečně n@ internetu: průvodce chováním ve světě online*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5595-3.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2007. *Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1318-5.

HOFBAUER, Břetislav, 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5.

NĚMEC, Jiří a kol., 2002. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-012-3.

LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana, 2006. *Vývojová psychologie*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1284-0.

SLAMĚNÍK, Ivan, 2011. *Emoce a interpersonální vztahy*. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3311-1.

MACEK, Petr, 2003. *Adolescence*. 2., upr. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-17178-747-7.

KEMP, Simon. DIGITAL 2022: GLOBAL OVERVIEW REPORT. *DataReportal* [online]. 26.2.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://datareportal.com/reports/digital-2022-global-overview-report

STATISTA, 2022. Most popular social networks worldwide as of January 2022, ranked by number of monthly active users. *Statista* [online]. 8.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/

STATISTA, 2022. Most used social media platforms in Czech Republic from 2017 to 2021. *Statista* [online]. 22.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/1281022/czechia-most-used-social-media-platforms/

HALL, Mark. Facebook: American company. *Britannica* [online]. 9.11.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.britannica.com/topic/Facebook

META © 2022. *Facebook* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://cs-cz.facebook.com/

YOUTUBE. *About YouTube* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://about.youtube/

GOOGLE LLC, © 2022. *YouTube* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.youtube.com/

HOSCH, William L. YouTube. *Britannica* [online]. 2.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.britannica.com/topic/YouTube

PAPADOPOULOS, Ioannis. YouTube Shorts jsou nově oficiálně dostupná i v Česku. O co přesně se jedná?. *Mobiletnet.cz* [online]. 22.07.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://mobilenet.cz/clanky/youtube-shorts-jsou-nove-oficialne-dostupna-i-v-cesku-o-co-presne-se-jedna-44127

STATISTA, 2022. Leading social media applications in the Czech Republic from January 2020 to January 2022, by number of downloads. *Statista* [online]. 24.1.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/1283551/czechia-most-downloaded-social-media-apps/

META. *Company Info* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://about.facebook.com/company-info/

WHATSAPP LLC, © 2022. *WhatsApp* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.whatsapp.com/

WHATSAPP LLC, © 2022. *O společnosti WhatsApp* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.whatsapp.com/about/

PAHWA, Aashish, 2016-22. The History Of WhatsApp. *Feedough* [online]. 8.9.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.feedough.com/history-of-whatsapp/

STATISTA, 2022. Instagram users in Czechia from September 2018 to July 2021. *Statista* [online]. 28.1.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/1024567/instagram-users-czechia/

KEMP, Simon. DIGITAL 2022: CZECHIA. *DataReportal* [online]. 15.2.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://datareportal.com/reports/digital-2022-czechia

BLYSTONE, Dan. The Story of Instagram: The Rise of the #1 Photo-Sharing Application. *Investopedia* [online]. 29.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.investopedia.com/articles/investing/102615/story-instagram-rise-1-photo0sharing-app.asp

INSTAGRAM FROM META, © 2022. Instagram. *Instagram* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.instagram.com/

COLE, Samantha, 2022. RIP Musical.ly: A Very Brief History. *VICE* [online]. 3.8.2018 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.vice.com/en/article/xwk4pw/musically-shut-down-tiktok-memes

TIDY, Joe a GALER, S. Sophia, 2022. TikTok: The story of a social media giant. *BBC* [online]. 5.8.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/technology-53640724

D'SOUZA, Deborah a RASURE, Erika. What Is TikTok?. *Investopedia* [online]. 22.7.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.investopedia.com/what-is-tiktok-4588933

TILLMAN, Maggie, 2003 - 2022. What is TikTok and how does it work? Everything you need to know. *Pocket-lint* [online]. 9.8.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.pocket-lint.com/apps/news/146960-what-is-tiktok-the-musical-ly-successor-explained

TikTok. *TikTok* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.tiktok.com/cs-CZ/

WhatsApp Messenger, © 2022. *Google Play* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://play.google.com/store/apps/details?id=com.whatsapp&hl=cs&gl=US

BARTONÍČEK, Radek, VALÁŠEK, Lukáš, CHRIPÁK, Denis, et al. Anatomie selhání: Dva roky covidu v Česku. Během pěti vln zemřelo 39 tisíc nakažených. *Aktuálně.cz* [online]. 5.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://zpravy.aktualne.cz/domaci/casova-osa-covid/r~fd4c3f7e0ec511eb9d470cc47ab5f122/

VACHTL, Jiří. PŘEHLEDNĚ: Noční zákaz vycházení, uzavření prodejen. Co nově platí?. *iDNES.cz* [online]. 26.10.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/koronavirus-v-cesku-nova-opatreni-prehledne-nocni-zakaz-vychazeni-omezeni-maloobchodu.A201026_215916_domaci_chtl

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR, 2021. *Roušky a respirátory* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://covid.gov.cz/opatreni/rousky-respiratory

VLÁDA ČR, 2009-2022. Stát kvůli šíření koronaviru zakázal kulturní, sportovní a společenské akce s účastí nad 100 osob, zavírají se školy. *Vláda ČR* [online]. 10.3.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/stat-kvuli-sireni-koronaviru-zakazal-kulturni--sportovni-a-spolecenske-akce-s-ucasti-nad-100-osob--zaviraji-se-skoly-180196/

VLÁDA ČR, 2009-2022. Vláda kvůli šíření nákazy koronavirem vyhlásila stav nouze a dále zpřísnila preventivní opatření. *Vláda ČR* [online]. 12.3.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-kvuli-sireni-nakazy-koronavirem-vyhlasila-stav-nouze-a-dale-zprisnila-preventivni-opatreni-180256/

VLÁDA ČR. *USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY: o přijetí krizového opatření*, 2021. In: . 26. února 2021, číslo 216. Dostupné také z: https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABYLUPWWU

ZLÍNSKÝ KRAJ. OMEZENÍ VOLNÉHO POHYBU OSOB OD 1. 3. 2021 – NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY A ODPOVĚDI. *Zlínský kraj* [online]. 27.2.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.kr-zlinsky.cz/omezeni-volneho-pohybu-osob-od-1-3-2021-nejcastejsi-otazky-a-odpovedi-aktuality-16831.html

STATISTA, 2022. Average daily time spent on social networks by users in the United States from 2018 to 2022. *Statista* [online]. 22.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/1018324/us-users-daily-social-media-minutes/

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ. Opatření k režimu v období od 1. 5. 2021, 2022. *Univerzita Hradec Králové* [online]. 25.4.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.uhk.cz/cs/fakulta-informatiky-a-managementu/koronavirus/aktualni-opatreni/opatreni-k-rezimu-v-obdobi-od-1.-5.-2021

VLÁDA ČR. *Doporučení pro služební úřady k přijímání opatření proti šíření onemocnění COVID-19: s účinností ode dne 22. listopadu 2021*, 2021. In: . číslo 1035. Dostupné také z: https://www.vlada.cz/assets/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/doporuceni-uradum--cele-zneni-1035.pdf

ZAKONYPROLIDI.CZ. Občanský zákoník: 89/2012 Sb. *Zákony.centrum.cz* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-1-hlava-2-dil-2-oddil-2?full=1

PEW RESEARCH CENTER, 2022. Social Media Fact Sheet. *Pew Research Center* [online]. 7.4.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.pewresearch.org/internet/fact-sheet/social-media/

STATISTA, 2022. Distribution of Facebook users worldwide as of January 2022, by age and gender. *Statista* [online]. 8.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/376128/facebook-global-user-age-distribution/

STATISTA, 2022. Distribution of Instagram users worldwide as of January 2022, by age group. *Statista* [online]. 22.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.statista.com/statistics/325587/instagram-global-age-group/

GEORGIEV, Deyan, 2021. How Much Time Do People Spend on Social Media? [63+ Facts to Like, Share and Comment]. *Review42* [online]. 14.3.2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://review42.com/resources/how-much-time-do-people-spend-on-social-media/

DOBROW, Shoshana a HIGGINS, Monica. *Developmental Networks and Professional Identity: A Longitudinal Study* [online]. říjen 2005 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/235295512_Developmental_Networks_and_Professional_Identity_A_Longitudinal_Study

NEARY, Siobhan. *Professional Identity : what I call myself defines who I am* [online]. červen 2014 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://derby.openrepository.com/handle/10545/324124

LIDDELL, Debora L., WILSON, Maureen E., PASQUESI, Kira, HIRSCHY, Amy S. a BOYLE, Kathleen M. *Development of Pr elopment of Professional Identity Thr essional Identity Through Socialization in ough Socialization in Graduate School* [online]. 2014 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://scholarworks.bgsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1011&context=hied_pub

BOYD, Danah M. a Nicole B. ELLISON. *Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship* [online]. 1.10.2007 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://academic.oup.com/jcmc/article/13/1/210/4583062?login=false

LinkedIn, © 2022. *LinkedIn Česká republika* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://cz.linkedin.com/

KOPECKÝ, Josef a VLACHOS, Rémy. Vláda zavřela restaurace a obchody, výjimku mají potraviny nebo lékárny. *iDNES.cz* [online]. 14.3.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/koronavirus-vlada-restaurace-zakaz-prodejny-potraviny-obchody-tabak-drogerie-lekarny.A200314_031403_domaci_remy

VLÁDA ČR. *USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY: o přijetí krizového opatření*, 2020. In: . číslo 958. Dostupné také z: https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABTXK4Y1T

NOVOTNÁ, Karolína. Blatný ukázal systém PES. Česko je na nejhorším stupni, uvolňování počká. *iDNES.cz* [online]. 13.11.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ministr-zdravotnictvi-jan-blatny-tiskova-konference-koronavirus-covid-19-pes-protiepidemicky-system.A201113_093502_domaci_knn

SOUKUP, Jaroslav. Česko znovu na špici. Více nových případů nemá za poslední týden nikdo na světě. *Novinky.cz* [online]. 4.1.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z:

https://www.novinky.cz/domaci/clanek/cesko-znovu-na-spici-vice-novych-pripadu-nema-za-posledni-tyden-nikdo-na-svete-40346761

IROZHLAS.CZ. Ministrem zdravotnictví je Arenberger. Nebraňte vakcínám z Ruska a Číny, vyzval ho prezident Zeman. *iROZHLAS* [online]. 7.4.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/petr-arenberger-jan-blatny-ministerstvo-zdravotnictvi-ministr-zdravotnictvi_2104071026_dok

IROZHLAS.CZ. Vláda zrušila roušky při školní výuce. O přestávkách a na chodbách povinnost dál platí. *iROZHLAS* [online]. 7.6.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vlada-koronavirus-covid-19-online-reportaz-narizeni-rousky-kultura-pandemie_2106071827_gak

VLÁDA ČR. Vláda schválila pravidla rozvolňování mimořádných opatření od 11. května, nouzový stav platí do 17. května, 2022. *Ministerstvo zdravotnictví ČR* [online]. 30.4.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://koronavirus.mzcr.cz/vlada-schvalila-pravidla-rozvolnovani-mimoradnych-opatreni-od-11-kvetna-nouzovy-stav-plati-do-17-kvetna/

IDNES.CZ a ČTK. V Česku covidu podlehlo 19 lidí za den, nejvíce od začátku pandemie. *iDNES.cz* [online]. 24.9.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ceska-republika-koronavirus-nakazeny-rekordni-pocet-zemrely-pandemie.A200924_181733_domaci_kane

NOVINKY.CZ. Prymula k účasti na fotbale: To mám být jen doma?. *Novinky.cz* [online]. 18.2.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/domaci/clanek/prymula-k-ucasti-na-fotbale-to-mam-byt-jen-doma-40351494

ISPORT.CZ, ČTK, ROU a VMN. Hnilička v průšvihu. Se Šlégrem byl na party papalášů. Končí jako poslanec. *ISport.cz* [online]. 25.1.2021 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni/390379/hnilicka-v-prusvihu-se-slegrem-byl-na-party-papalasu-konci-jako-poslanec.html

KOPECKÝ, Josef. Zavřené obchody, služby i vleky. Vláda vyhlásila od neděla 5. stupeň PES. *iDNES.cz* [online]. 23.12.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vlada-koronavirus-pes-stupen-cislo-5-blatny-nouzovy-stav.A201223_023602_domaci_kop

PIETROMONACO, Paula R. a OVERALL, Nickola C. *Implications of social isolation, separation, and loss during the COVID-19 pandemic for couples' relationships* [online]. únor 2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2021.07.014.

MÄNTYMÄKI, Matti, ISLAM, Najmul, TUREL, Ofir a DHIR, Amandeep. *Coping with pandemics using social network sites: A psychological detachment perspective to COVID-19 stressors* [online]. červen 2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121660.

BYRNES, Yasmeen M., CIVANTOS, Alyssa M., GO, Beatrice C., MCWILLIAMS, Tara L. a RAJASEKARAN, Karthik, 2020. Effect of the COVID-19 pandemic on medical student career perceptions: a national survey study. *Medical Education Online* [online]. **25**(1), 1-7 [cit. 2022-04-28]. ISSN 10872981. Dostupné z: doi:10.1080/10872981.2020.1798088

STRAUSS, Anselm L. a CORBIN, Juliet, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.

ŘIHÁČEK, Tomáš, ČERMÁK, Ivo a HYTYCH, Roman, 2013. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6382-2.

KOHUT, Jan. ČASOVÉ BLOKOVÁNÍ – TA NEJDŮLEŽITĚJŠÍ TIME MANAGEMENT TECHNIKA. *JakseRychleNaučit* [online]. 17.12.2020 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://jakserychlenaucit.cz/casove-blokovani-ta-nejdulezitejsi-time-management-technika/

MELGAARD, Jørgen, MONIR, Rubina, LASRADO, Lester Allan a FAGERSTRØM, Asle. *Academic Procrastination and Online Learning During the COVID-19 Pandemic* [online]. 2022 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: https://doi.org/10.1016/j.procs.2021.11.080

CAUBERGHE, Verolien, VAN WESENBEECK, Ini, DE JANS, Steffi, HUDDERS, Liselot a PONNET, Koen, 2020. How Adolescents Use Social Media to Cope with

Feelings of Loneliness and Anxiety During COVID-19 Lockdown. *CYBERPSYCHOLOGY BEHAVIOR AND SOCIAL NETWORKING* [online]. [cit. 2022-04-28]. ISSN 21522715. Dostupné z: doi:10.1089/cyber.2020.0478

HÁJEK, Martin a HAVIGEROVÁ, Jana M. *Výzkumný rozhovor* [online]. 9.10.2017 [cit. 2022-04-29]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2017/PS_BA016/um/_----Interview_-_prezentace_pro_studenty_a_zadani_semestrove_prace.pptx.pdf

10 SEZNAM PŘÍLOH

OTÁZKY POLOSTRUKTUROVANÉHO ROZHOVORU

1. Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?
2. Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?
3. Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?
4. Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?
5. Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?
6. Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?
7. Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?
8. Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?
9. Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?
10. Jak jste používal/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?
11. Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?
12. Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?
13. Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?
14. Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?
15. Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?
16. Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?
17. Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?

ROZHOVORY

Respondent č. 1 – žena, 25 let

1. **Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?**

   „Teamsy, ten každý školní den, hlavně kvůli studiu a projektům se spolužáky. Facebook, ten ale méně často, dále YouTube, YouTube jsem používala častěji než Facebook, potom Messenger, ten jsem používala každý den, Pinterest obden a LinkedIn, ten jsem používala méně často.“

2. **Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?**

   „Pokud se jedná o Messenger a Facebook, tak to byla komunikace se spolužáky, s vyučujícími a kamarády, na Pinterestu jsem sbírala inspiraci, na YouTube jsem sledovala videa, pro zábavu, abych si zkrátila dlouhou chvíli. Ještě k tomu Facebooku mě napadá, že jsem ho používala, abych věděla, co se děje ve světě jakoby u přátel a tak, sledovala jsem například stories.“

3. **Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?**

   „Pinterest pro inspiraci, například na pečení, na módu, výzdobu třeba na Vánoce. LinkedIn ohledně zaměstnání, hledala jsem nějaká volná místa. Teamsy jsem používala buď na práci nebo kvůli škole.“

4. **Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?**

   „Nejspíš Messenger a Teamsy, protože jsem komunikovala s lidmi, abych věděla o nějakém dění, ať už se to týká třeba projektů, vyučování, vysvětlování, taky jsme tam komunikovali s vyučujícími, poslouchali přednášky. Messenger jen na psaní s přáteli a k výměně informací.“

5. **Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?**

   „Myslím si, že pandemie zas tak závratný vliv na mě neměla, nepočítám do toho Teamsy, protože ty jsem předtím nevyužívala tak moc, jako v době pandemie, jinak

všechny ostatní sociální sítě jsem používala téměř stejně, možná o trochu víc, například ten Messenger na komunikaci s lidmi, jelikož jsem se s nimi neviděla ve škole, tak jsem si s nimi aspoň napsala, nebo zavolala a jinak si myslím, že tam nějaká markantní změna úplně nebyla.“

6. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „S rodinou jsem se viděla stejně jako předtím, možná i víc, jelikož jsem trávila více času doma a zdá se mi, že to tu rodinu zas tak nějak moc neovlivnilo.“

7. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Udržovali jsme se v kontaktu v průběhu celý karantény, mohli jsme si volat, mít třeba videohovor, bylo to jako super, že jsme si mohli třeba nasdílet obrazovky, volat ve více lidech, pracovat na projektech. Taky bylo super sdílení dokumentů, že jeden to založil a ostatní se do skupiny připojili a mohli jsme vypracovávat tyto dokumenty společně. Takže si myslím, že za mě to bylo jednoduchý, spolu takhle komunikovat.“

8. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Asi úplně stejný, možná lepší. Nějak výrazně mě to neovlivnilo v době pandemie, jako komunikace přes ten Messenger je super, ale komunikovala jsem přes ten Messenger úplně stejně, jako když pandemie nebyla. Opravdu si myslím, že jsem komunikovala úplně stejně, teda, co se týče týdenní karantény, tak tam jsem komunikovala víc, ale jinak jsem nezaznamenala žádnou změnu.“

9. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „V práci jsme komunikovali se zákazníky úplně stejně, jako tomu bylo předtím, komunikovali jsme přes WhatsApp, email. Také si myslím, že to na moje pracovní vztahy nemělo žádný vliv, jelikož já jsem vždycky se zákazníky komunikovala skrze

emaily a telefonicky a takhle šlo fungovat jak v době pandemie, tak před ní, takže v práci jsem nepocítila žádnou velkou změnu.“

10. Jak jste používál/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?

„Téměř každý školní den jsem používala sociální sítě, občas i o víkendu. Používali jsme buď obyčejný hovor nebo videohovor, sdílení obrazovek a nahrávání, když jsem něco potřebovala a nestíhala jsem psát, tak jsem si to nahrála. Hrozně super mi přišlo, když jsme měli nahrávky od učitelů, například přednášky prezentace v Powerpointu. Ten audiozáznam jsem využívala opravdu hodně, člověk ušetřil spoustu času. Myslím si, že předmětů, kde by přednášky byly zaznamenané, mohlo být víc i do budoucna.“

11. Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?

„Myslím si, že vliv to mělo hlavně na to, že jsem méně dojížděla, mohla jsem být více doma s rodinou, na jednu stranu mě vyhovoval režim, že jsem mohla jako dýl vstávat, ušetřila jsem hroznýho času díky necestování, bylo to opravdu spoustu hodin za týden ušetřených. Na druhou stranu mi chybělo sociální začlenění, potkávat spolužáky, vyučující, protože mě baví pohybovat se na té vysokoškolské půdě, tak to mi chybělo. Co se týká výuky, tak mě to docela i vyhovovalo, jen to bylo trošku na nic, že to trvalo tak dlouhou dobu a co se týče testů, tak některý byly lehčí a na druhou stranu některý byly o dost těžší, protože tam člověk neměl interakci s vyučujícími, protože tam chyběl ten osobní kontakt, ale v nějakých předmětech mi to vyhovovalo opravdu hodně. Nedá se to přesně říct, záleží jak který předmět a jak s kterým vyučujícím a jakou formou tu výuku podával, jestli jsme měli podklady vypsané, nebo jestli jsme si museli dělat zápisky samy.“

12. Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?

„Hodnotím ji kladně, protože kdybychom nebyli s těmi sociálními sítěmi tak daleko, tak bychom nemohli učit na dálku, vyučující by nemohli na dálku přednášet tím způsobem, jak přednášeli, a myslím si, že to byla taková zkouška pro jiný učitele, který s počítačema neumí tak zacházet. Myslím si, že školství se posunulo dál, pomohlo to převést školství do digitální formy. Takže jo, myslím si,

že to mělo velký přínos. Kdyby nebyly Teamsy a jiný podobný aplikace, tak by ta výuka nemohla být taková, jaká byla.“

13. Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?

„Asi úplně stejně jako vždycky, četba jsem nějaký příspěvky, sledovala nějaký bloggery, na Pinterest jsem chodila taky asi stejně, možná o trošku víc, když jsem měla třeba karanténu a neměla jsem co dělat, nebo když jsem se nudila, ale jako přirovnala bych to jako k mému normálnímu dni jako třeba o víkendu. Jako trávila jsem tam o něco víc času než normálně, ale nebylo to tak moc.“

14. Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?

„Asi 2-3 hodiny. Jelikož jsem si v mobilu odinstalovala aplikaci Facebook a chodila jsem tam pak přes webové rozhraní a tam jsem nechodila tak často. Ono je hrozně jednoduchý kliknout na aplikaci v mobilu, jednodušší, než když jsem na počítači, takže na počítači jsem na sociálních sítích trávila méně času.“

15. Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?

„Tak průměrně, nepoužívám ty sociální sítě nijak efektivně, že bych třeba projížděla Twitter, nebo tak. Spíš to dělám pro zábavu, že když nemám co dělat, tak je to takový oddechový, že si tam hledám nějaký články nebo si prohlížím nějaký obrázky, pak třeba psala jsem si hodně s lidma, ale že by to bylo nějak smysluplný to ne, dost často jsem prokrastinovala a pokud jsem zjišťovala nějaký zprávy třeba ze světa, jak se vyvíjí situace, nebo jsem koukala na nějaký odborný články. Takže tak 50/50.“

16. Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?

„Myslím si, že pomohlo, protože jsem mohla sdílet svoje pocity se spolužáky, kamarády, partnerem, rodinou. Mohli jsme si zavolat, napsat si informace a za mě to hodnotím kladně. Jako kdyby nebyly, tak bychom mohli komunikovat přes

obyčejný SMS nebo hovory, ale ty sociální sítě přispívají k většímu kontaktu, protože si s těmi lidmi můžu psát třeba celý den. Takže si myslím, že mi určitě pomohly.“

17. **Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?**

„Třeba výuku si vůbec nedovedu představit, to nevím, to bychom asi měli nějaký zadání a prostě bychom se museli učit sami, neměli bychom jak psát testy, jak dělat zkoušku, to by asi bylo dost špatný a dělali bychom to ex post. Jako bez Facebooku bych se obešla, co se týče YouTube, tak bez toho bych se taky obešla, holt bych se nedívala na videa no. LinkedIn, to by mě taky nevadilo, protože bych to hledala jinde, třeba na různých webových stránkách. Pinterest, ten by mi vadil z těch sociálních sítí asi nejvíc, protože bych nemohla sledovat různé tipy na módu atd. Ten mi slouží asi nejvíc pro volný čas, a když by nebyl, tak bych to musela hledat na internetu, a to by mi vadilo nejvíc.“

Respondent č. 2 – muž, 24 let

1. **Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?**

„YouTube, Facebook, Messenger, Instagram, a to je asi všechno.“

2. **Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?**

„Využíval jsem je i předtím, celou dobu, nic se nezměnilo. Jen jsem je využíval víc.“

3. **Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?**

„Abych se zabavil, nudil jsem se, jelikož jsem neměl kam chodit. Tak Facebook a Messenger jsem využíval klasicky, tak nemoh jsem se s nikým scházet, tak jsem potřeboval využívat něco jinýho, což ten Messenger je prostě nejvyužívanější, a tak jsme si volali. I přes Teamsy jsme si volali. Když jsem neměl co dělat a chtěl jsem si něco poslechnout, tak jsem si pustil Spotify. Spíš to bylo v omezení tý karantény, že jsem chtěl ty lidi vidět, ale prostě nebyla jiná možnost.“

4. **Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?**

   „To asi ten Facebook, kvůli té komunikaci s lidmi, tak za druhé tam můžu sledovat, cokoliv chci, jakýkoliv dění ve světě, všechno bylo na jednom místě a tam se to řešilo. Je to jedna síť, kde je všechno, jsou tam zprávy ze světa a můžu tam sledovat, co chci, co mě zajímá, všechny ty věci, co se tady řešily, byly tam, navíc tam můžu komunikovat i s těma lidma. Vlastně je to jedna platforma, která zastřešuje všechno, že ani nemusím chodit jinam.“

5. **Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?**

   „Mělo to vliv asi takovej, že jsem je používal víc než předtím, a to třeba dvojnásobně. Závislejším jsem se asi nestal, jen jsem je prostě využíval častějc, protože ty lidi jsem nemohl potkávat. Když se s někým bavíte, tak na nic nekoukáte, takhle když nikam nemůžete, tak musíte mít furt něco zaplýho, když byla ta pandemie. Protože nebyla jiná možnost.“

6. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Asi žádný, jelikož jsem většinu času byl doma, tak jsem většinu času trávil s nima a když jsem byl v Praze, tak nevím, jako po tý rodinný stránce se nezměnilo asi nic, jelikož rodiče Facebook nemají, nepoužívají sociální sítě a s bratrama se přes sociální sítě moc nebavím.“

7. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Byla to jediná možnost, jak udržovat přátelský vztahy, takže vliv to mělo jako dobrej, jelikož nebyla jiná možnost, protože jsme se nemohli nikde vídat, mohli jsme jen sedět v baráku, takže ty sociální sítě nám umožnily vidět se na dálku, povídat si na dálku. Kdyby nebyly, tak jsme na tom špatně.“

8. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

„Jelikož jsem v době pandemie s nikým nebyl, tak to na mě nemělo žádný vliv.“

9. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „No de facto skoro žádný, jakože prostě pracovali jsme přes homeoffice, ale jako se asi nic nezměnilo, jelikož my normálně máme týmy v různých pobočkách po celý republice, takže ono nás to neovlivnili nijak, jelikož stejně by všechny schůzky probíhaly přes Zoom, a i když bych seděl v kanceláři, tak stejně mám schůzky s lidma, který jsou na druhý straně republiky.“

10. **Jak jste používal/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?**

    „Používali Teams a facebookový skupiny na dělání zkoušek, na YouTube různý návody, takže tohle jsme využívali pořád. Navíc nebyla jiná možnost, takže jsme museli.“

11. **Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?**

    „Určitě je to lepší, protože jsem nemusel vstávat, nemusel jsem nikam jezdit. Plus bylo to takový jako lepší v tom stylu, že jsem moh studovat, mít docházku, a přitom mě nikdo neviděl a já si moh v klidu dělat něco úplně jinýho, protože kamera musela být zaplá jenom někdy. Takže v tomhle to bylo super, navíc na YouTubu jsou všechny možný návody. Jako mně tenhle režim přes v tom onlinu vyhovoval určitě víc než ten normální prezenční. Taky to bylo pohodlnější.“

12. **Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?**

    „Užitečnost byla velká, jako ona užitečnost byla furt, jen teď byla větší, protože se všechno přesunulo tam. Mohl jsem si najít různé studijní skupiny, doučování. Užitečnost byla velká a určitě bude velká i nadále, jako ne že by ten kovid to nějak zvlášť ovlivnil, ale vlastně jo, protože ty lidi to museli využívat daleko víc.“

13. **Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?**

„De facto pořád, nic jinýho jsem skoro nevyužíval, protože jsem chtěl vědět, co se ve světě děje. Jako nic jinýho jsem v podstatě nevyužíval, protože ve volným čase nebylo co dělat, nebylo moc na výběr, navíc všechno bylo na sociálních sítích.“

14. Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?

„Třeba 10-12 hodin.“

15. Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?

„Záleží no, jako když jsem furt viděl nějaký příspěvky o kovidu, tak mě to pak prostě štvalo, nikde jsem neviděl nic jinýho, tak mě to už nebavilo řešit furt ty stejný blbosti, jen kovid, kovid, kolik je přírůstek nakažených a taky spousta fejkových článků a to mě fakt otrávilo, takže spíš jsem potom využíval pouze komunikační sociální sítě. Furt stejný články a furt dokola. „

16. Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?

„Hodně, protože nebyla jiná možnost, jako když všichni museli být zavření doma třeba v karanténě, jako bez těch sociálních sítí by ta komunikace neexistovala a myslím si, že mě to hodně zachránilo, jinak bych se doma zbláznil. Takže určitě mi pomohla, abych to zvládnul.“

17. Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?

„Zabil bych se. Neměl bych co dělat, nemoh bych ani vyjít z baráku a jako že bych čekal, až v rozhlasu zahouká nějaká siréna a bude hlášení, jak se zase všechno změnilo, to bych se fakt zbláznil. Bez těch sociálních sítí bych se nemoh s nikým vídat, s nikým se bavit, navíc bych nevěděl ani co se děje třeba bez toho Facebooku. Bych moh maximálně čekat doma až chcípnu.“

Respondent č. 3 – žena, 22 let

1. **Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?**

   „Určitě Facebook, Messenger a pak jsem začala hodně používat Teamsy, ty jsem předtím téměř nevyužívala, ale jak se přešlo na tu distanční výuku, tak tam se vlastně nacházely všechny ty materiály, schůzky a přesunula se mi tam práce, takže jsem tam chodila i kvůli práci.“

2. **Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?**

   „Jak jsem řekla, tak ty Teamsy jsem používala kvůli škole a práci, probíhaly tam schůzky a byly tam dostupný materiály. Přes Messenger jsem byla v kontaktu se spolužáky a kamarády. Facebook to bylo vlastně jen na zjišťování toho, co se kolem mě děje.“

3. **Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?**

   „Teamsy jsem využívala na online schůzky, takže na videohovory a chat, taky jsme tam hodně používali nástěnku, kde se dávaly aktuální informace, a to používáme do teď. Messenger jsem používala celkově na volání a chatování. Facebook jenom na projíždění, nepřidávala jsem tam žádný příspěvky.“

4. **Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?**

   „Tak určitě Teamsy, jelikož přes ně jsem byla ve spojení s kolegy a taky se spolužáky.“

5. **Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?**

   „Změnilo se, jakou sociální síť jsem začala používat nejvíc. Potom co nastoupila pandemie, tak jsem nejvíc začala používat Teamsy a musím říct, že na těch sociálních sítích jsem začala trávit mnohem víc času, protože předtím jsem tam nemusela trávit tolik času, protože ta škola byla normálně offline, ale teď jsem musela být furt připojená a být ready, že za chvilku na těch Teamsech začne třeba výuka nebo nějakej videohovor z práce. Takže dřív jsem hlavně používala

Messenger na komunikaci s kamarádama, ale kvůli koronaviru se to všechno přesunulo do těch Teamsů, hlavně z toho pracovního a školního světa.“

6. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Já bych řekla, že je to žádným způsobem neovlivnilo, protože zrovna s rodinou neudržuji žádný vztahy přes sociální sítě.“

7. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Určitě jsem byla hrozně ráda, že jsem mohla být aspoň s někým v kontaktu, protože si myslím, že to pro všechny z nás bylo hodně těžký období, protože jsme nemohli nikam chodit a ani jsme se nemohli s nikým vídat. Takže ty sociální sítě pro mě byly jediným nástrojem, kdy jsem s přáteli mohla být v kontaktu, takže jsem to hodně využívala, hodně jsem si s těma známýma a kamarádama psala a volali jsme si, řešili jsme spolu školu a normální problémy, který bysme spolu řešili face to face, tak se to přeneslo do onlinu.“

8. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „To mě asi taky nijak neovlivnilo.“

9. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Co jsem nastoupila do práce, tak jsem byla nucena jít na homeoffice, právě kvůli tomu, že začala pandemie, takže ty pracovní vztahy byly ze začátku chladnější, ale postupem času se to zlepšovalo, právě díky komunikaci na sociálních sítích.“

10. **Jak jste používal/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?**

    „Při studiu jsem používala hlavně Teamsy, hlavně na hodiny, a potom jsme se i prostřednictvím Teamsů scházeli se spolužáky, se kterými jsme potom dělali

společné projekty, proto jsme používali třeba sdílení obrazovky a hlavně ten videohovor.“

11. Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?

„Tím, jak se přesunulo do onlinu, tak mi to ušetřilo spoustu času a taky peníze, protože jsem nemusela být na kolejích, ale mohla jsem všechno využívat z pohodlí domova. Ještě to mělo vliv takovej, že jsem byla víc líná, jelikož to bylo všechno na jedno kliknutí a nemusela jsem nikam chodit, tak prostě jsem se ráno vzbudila a z postele jsem si naklikla na online hodinu a poslouchala jsem ji, přitom jsem myslela na úplně jiný věci. Takže mi to nedalo tolik, jako kdyby to bylo normálně offline a já byla ve škole normálně přítomná. A celkově mi klesla motivace, že mě to studium přestalo naplňovat, bylo to prázdný.“

12. Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?

„Kdyby nebyly sociální sítě, tak si nedokážu vůbec představit, jak by ta výuka vypadala, a to nejen na vysoké škole, ale i na středních a základních školách. Což jsem měla i možnost vidět u sester. Takže sociální sítě hodnotím jako velmi užitečnou věc.“

13. Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?

„Mně přišlo, že jsem celý den byla jen na sociálních sítích. Skončila mi hodina a já začala řešit nějakou věc na sociálních sítích s kamarády nebo něco do práce, že jsem tam nenašla nějaký balanc, skončila mi škola a já furt seděla u počítače na sociálních sítích. Všechno dění se odehrávalo na sociálních sítích.“

14. Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?

„Kdybych si měla tipnout, tak bych řekla, že 5 a to je ještě možná málo.“

15. Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?

„Myslím si, že ten čas nebyl strávený úplně kvalitně, protože jsem se nebyla schopná k ničemu dokopat. Nebyla jsem schopná dělat nic jinýho než vlastně surfovat po netu.“

16. **Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?**

„Já si myslím, že hodně, věděla jsem, že v tom nejsem sama, že to takhle mají i ti ostatní lidi, se kterýma jsem si psala. Že stejným způsobem pracují na stejným projektu, nebo že mají stejný problémy a že tahle situace je prostě trápí stejně jako trápí mě.“

17. **Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?**

„Já si myslím, že nejenom pro mě, ale i pro spoustu lidí by to bez sociálních sítí bylo těžký, ale zas na druhou stranu, když to vezmu z toho pohledu, že by ty sociální sítě nebyly jako celkově, tak by byla větší svoboda pro ty lidi, mohla by třeba probíhat výuka furt ve škole, protože by nebyla jiná možnost, jak to udělat než to tam nechat. Je to takový těžký říct, co by bylo.“

Respondent č. 4 – muž, 23 let

1. **Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?**

„Facebook, potom platforma Discord, YouTube a Twitter.“

2. **Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?**

„V podstatě to, že na nich byla většina mých kontaktů, že jsem se vlastně mohl spojit s tím, s kým jsem chtěl, a tak jsem nepotřeboval nic víc, měl jsem tam ty svý sociální kruhy.“

3. **Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?**

„Převážně na textovou komunikaci a v limitovaných případech i na volání a sdílení obrazovky, eventuálně i ke sdílení dokumentů.“

4. **Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?**

   „Asi Discord, převážně protože tam byla drtivá většina lidí, se kterýma jsem se v tu dobu bavil, a bylo to úplně jednoduchý používat, protože na tom Discordu lze ty kruhy přátel separovat to určitých serverů, na kterých řekněme oba jste, a ty servery mají separovaný svoje voisroomy a potom další textroomky a lidma, s kterýma chci, tak s nima řeším určitý a s ostatníma se můžu bavit zas o něčem jiným. Takhle si můžu udržovat různý sociální kruhy relativně jednoduše.“

5. **Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?**

   „Mě to ani moc neomezilo, ani mi to nic moc nepřidalo, protože já jsem se podobně choval už i předtím, no, jak mě ta pandemie ovlivnila, tak používal jsem je víc, to je asi jediný.“

6. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Nic moc se nezměnilo, s rodinou si píšu přes WhatsApp nebo Telegram, ale nic moc se nezměnilo.“

7. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Tak určitě, že se v tý pandemii omezil sociální kontakt jako ten reallifovej, tak jsem s lidmi byl častěji ve styku na sociálních sítích.“

8. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Na to měla pandemie pozitivní vliv, protože já jsem si během pandemie našel holku. Humoristicky můžu říct, že mi v tomhle ta pandemie pomohla.“

9. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

„Všechna moje práce probíhala v nočních směnách, a jelikož se vše přesunulo do home officu, tak se zvýšil počet interakcí přes sociální sítě, ale reálně ona většina mojí interakce byla přes sociální sítě už před pandemií, protože jsem se s nima neviděl, protože jsem dělal ty noční směny.“

10. Jak jste používal/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?

„Převážně ke sdílení informací, skript nebo nějaký výukových materiálů, případně pak přes ten Discord, když měl někdo skripta, tak je poslal do tý skupiny.“

11. Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?

„Pomohly mi. Zjednodušil a zefektivnil se ten postup sdílení informací, informace byly dostupnější, protože se hodily na web a hned tam byly, člověk to nemusel hledat někde u učitelů, nemusel mít zápisky z přednášek. Prostě všechno se sdílelo mezi všema v tu dobu, takže z mýho pohledu to pomohlo k přenosu informací. Navíc mi to ušetřilo čas.“

12. Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?

„Užitečný, na škále jedna až pět bych řek čtyři. Protože ačkoliv se zjednodušil přístup k informacím, zlepšil se ten čas, tak sociální sítě je přeci jenom takový, že člověk je neustále rozptýlený. Přeci jenom, když už u toho kompu sedíte, koukáte na přednášku, tak si u toho zapnete hru nebo nějaký video. Takže řekl bych čtyři, protože jak se to zjednodušilo, tak i přesto je člověk rozptýlenější a nedává tak úplně pozor.“

13. Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?

„To se opět moc nezměnilo ať u pandemie, nebo mimo ní, protože jsem byl často na internetu tak či onak, takže pro mě kromě toho, že jsem tam začal trávit více času, tak žádná drastická změna nenastala. Protože já jsem byl internetovej člověk už předtím a spousta mých přátel byla po celý republice, takže já jsem s nima ten kontakt udržoval úplně stejně.“

14. **Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?**

    „Řekl bych tak 4 hodiny denně.“

15. **Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?**

    „No opět no pro mě se nijak moc nezměnilo, tak bylo to pohodlnější a ta pandemie v tom určitě pomohla, celkově tomu kontaktu přes internet, jako ta kvalita se asi moc nezměnila. Jako možná ji to posunulo dopředu, zlepšilo, ale nijak drasticky. Protože tam bylo víc lidí a bylo jednoduší se s těma lidma spojit, navíc to bylo i víc sociálně přijatelný u toho sedět dýl, takže i lidi, kteří by normálně byli venku a mají jiný aktivity, tak se tam objevovali častěji, takže během pandemie jsem s nima ten kontakt měl větší, než bych měl, když by bylo mimo ni.“

16. **Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?**

    „Určitě hodně, protože ten mezilidskej kontakt byl omezenej a ty sociální sítě to do velký míry nahradily, takže já si myslím, že pozitivní.“

17. **Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?**

    „Asi bych porušoval vládní opatření ohledně pandemické situace. Prostě bych byl častějc venku s lidma a bavil bych se s nima víc naživo, tím pádem bych byl v rizikovější skupině, tím pádem by byla větší šance na přenos a bylo by to rizikovější.“

Respondent č. 5 – muž, 21 let

1. **Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?**

    „Tak určitě Instagram, Facebook, ale v podstatě jenom Messenger, na Facebook vůbec nechodím, ani v tý době si myslím. A ještě Teamsy, YouTube a WhatsApp, ale to teda v menší míře než Instagram.“

2. **Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?**

   „Čas nazbyt, teda v případě toho Instagramu je to určitě čas nazbyt, a v případě toho Messengeru, tak spíš odepisování a psaní si s lidmi, za účelem kontaktu.“

3. **Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?**

   „Na Messengeru jsem si nejvíc psal – posílal zprávy a fotky, a občas i nějaký hovory. Instagram jsem používal pasivně neboli projíždění storýček, fotek a reels.“

4. **Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?**

   „Nejužitečnější pro mě byly Teamsy, a to kvůli škole, a nejpoužívanější asi ten Instagram, kvůli zábavě.“

5. **Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?**

   „Já jsem nad tímhle přemýšlel už dřív a myslím si, že v období těch lockdownů se to změnilo, ale pouze čas, že jsem tam trávil víc času.“

6. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Přes Messenger a WhatsApp jsem udržoval kontakt s rodinou, k tomu mi ty sociální sítě pomohly. Jako když by sociální sítě nebyly, tak si myslím, že bych toho kontaktu s rodinou měl míň, protože třeba na tom WhatsAppu se dají posílat fotky a jiný média a člověk to nemusí platit, takže se toho pošle víc než normální SMS.“

7. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „S kamarádama jsme si volali přes Zoom, dělali jsme, jakože jsme v hospodě, otevřeli jsme si k tomu pivo a hráli jsme různý hry. Takže jsme díky tomu zůstávali v kontaktu. Dá se říct, že to, co bychom dělali normálně, tak se přesunulo na ty sociální sítě.“

8. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Tak by to bylo možná horší, protože jak jsme oba trávili hodně času na těch sociálních sítích, plus jsme oba trávili spolu čas na bytě, tak si myslím, že občas z toho vznikly nějaké rozepře, když jeden celej večer sedí vedle druhýho a ten druhej je celej večer furt na telefonu, tak toho druhýho to prostě štve. Kdybychom bydleli odděleně, tak si myslím, že díky sociálním sítím bychom byli víc v kontaktu, bylo by to podobný jak s těma kamarádama.“

9. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Tam to bylo asi taky dobrý, protože jak byla pandemie a byli jsme doma, tak jsme používali WhatsApp, abysme zůstali v kontaktu s nejbližšíma kolegama anebo Teamsy.“

10. **Jak jste používal/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?**

    „No používal jsem Teamsy na přednášky a semináře, to probíhalo v podobě hovorů. Občas jsme si sdíleli nějaký soubory, ale to většinou probíhalo přes jiný platformy.“

11. **Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?**

    „Tak určitě mi kradly čas, ale tak to ty sociální sítě jako zábavný, například Instagram. Ale sociální sítě typu Teamsy, ty mi zas pomáhaly. Ale pro mě ta přednáška na těch Teamsech není dostatečná motivace, abych dával pozor, protože já jsem pak dělal milión jinejch věcí a vůbec jsem nedával pozor. Takže si myslím, že v tomhlectom to bylo spíš horší, proto si myslím, že mě to v tom studiu neovlivnilo pozitivně.“

12. **Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?**

„Určitě kladně, jako neumím si představit lepší způsob, jak by se to dalo dělat než pomocí tadyctěch hovorů na Teamsech, a i to nahrávání materiálů, že to tam vlastně zůstane a bylo to k dispozici, takže jsme měli i víc materiálů.“

13. **Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?**

„Dost, jako myslím si, že právě jsem to používal víc než předtím, hlavně ten Instagram. Tam jsem začal používat hodně ty reels. Taky jsem hodně komunikoval s přáteli a s rodinou, jako v pandemii v tý nejtěžší vlně tak jsem to využíval opravdu nejvíc za tu dobu, co mám sociální sítě.“

14. **Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?**

„Koukal jsem na nějaký ty statistiky, co to občas nabízí, a v tý největší pandemii mi Instagram ukazoval 4 hodiny a s těma ostatníma to mohlo bejt třeba i těch 8 hodin denně.“

15. **Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?**

„Takovej průměr, nemyslím si, že bych tam trávil čas, který by byl úplně k ničemu. Jako takhle, na tu komunikaci to byl určitě příjemně strávenej čas, to si myslím, že bylo kvalitní, ale u toho Instagramu, tam si myslím, že kvalita volného času klesá, protože to je pro zábavu. Takže to se měnilo podle toho, co jsem tam dělal.“

16. **Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?**

„Asi se to dalo zvládat líp, hlavně díky komunikaci s rodinou a přáteli, bylo to určitě snesitelnější, hlavně ten čas v tom lockdownu, nebo karanténě. Hlavně když jsem je mohl vidět ve videohovoru.“

17. **Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?**

„Pro mě by to znamenalo nějakej pocit odloučení, protože bych nemohl komunikovat s lidma, se kterýma nebydlím, prostě pocit odloučení, protože s nima nemůžu být v kontaktu. Samozřejmě i nuda, protože bych neměl co dělat, ale zase si myslím, že bych si našel jiný koníčky, kdyby nebyl třeba ten Instagram.“

Respondent č. 6 – žena, 21 let

1. **Které sociální sítě jste v době pandemie covid-19 nejvíce / nejčastěji využíval/a?**

   „Nejčastěji to byl asi Instagram, TikTok a Messenger a Teamsy.“

2. **Co Vás vedlo k využívání právě těchto sociálních sítí?**

   „Když začnu těma Teamsama, tak to bylo kvůli škole, tam jsem se připojovala na výuku. Messenger kvůli lidem, se kterýma jsem se nemohla v době pandemie vidět, takže jsme si psali zprávy, co se v našich životech v době pandemie děje. Podobně jsem používala i Instagram, protože tam člověk taky sleduje, co dělají ostatní. TikTok to byla pro mě odreagovací aplikace, protože jsou tam vtipný videa, a tak se člověk aspoň zasměje.“

3. **Jak jste využíval/a právě tyto sociální sítě? Pro co? Kvůli čemu?**

   „Messenger jsem obecně využívala pro komunikaci se známýma a s kamarádama, a jelikož je ta platforma zdarma, tak je to lepší než si třeba volat nebo psát SMS, za co člověk platí, tak je lepší psát si zdarma. Plní to ten účel, že vím, co se děje s ostatníma. Potom Instagram, no tak mám ho už delší dobu a v tom používání jsem v podstatě pokračovala, známí a kamarádi tam přidávají fotky a díky tomu si člověk udržuje povědomí o tom, jak zrovna jeho známí tráví čas. TikTok jsem začla používat v době pandemie, jelikož jsem neměla co dělat, tak jsem sledovala různý videa, abych přišla na jiný myšlenky, jelikož jsem byla zavřená furt doma, aspoň jsem přišla na jiný myšlenky.“

4. **Jaká sociální síť byla pro Vás v tomto období nejužitečnější / nepoužívanější? Proč?**

„To bych asi řekla, že to byl ten TikTok. Bylo to kvůli tomu, že to byla taková velká forma prokrastinace, strávila jsem tam hodiny a ani jsem nevěděla jak, protože to vypne myšlení.“

5. **Jaký vliv měla pandemie covid-19 na způsob Vašeho používání sociálních sítí?**

   „Řekla bych, že to využití se nějakým způsobem zvýšilo, ale řekla bych, že zas takový rozdíl jako před pandemií to nemělo. Takhle jak jsme neměli možnost vídat se se známými osobně, tak jsme využili možnost vídat se aspoň na tom Messengeru, tak jsme si mohli aspoň zavolat a povídat si, jako kdybysme byli vedle sebe a mluvili spolu takhle napřímo. Takže to se asi změnilo, protože před pandemií bych si jen tak s nikým takhle nevolala, nebo teda ne tak často. Jinak bych řekla, že asi to využití bylo asi stejně, jen jak byl člověk doma, tak jsme se na ty sociální sítě dívali víc.“

6. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše rodinné vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „V tomhle ohledu bych řekla, že to žádný velký vliv nemělo, protože já jsem pandemii strávila doma s rodinou, takže komunikace s rodinou neprobíhala přes sociální sítě, protože jsme byli doma spolu fyzicky.“

7. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše přátelské či vrstevnické vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

   „Samozřejmě ten fyzický kontakt je nenahraditelný, ale aspoň že tu nějaká možnost byla, například ty videohovory, tam si myslím, že ty sociální sítě měly na vztahy pozitivní vliv, protože jsme měli aspoň nějaký prostředek, jak jsme spolu mohli udržovat nějaký kontakt. Kdybychom tohle neměli, tak by se ty vztahy mohly oslabit a pak by mohlo být těžké vracet se na úroveň vztahu, jaká byla předtím před pandemií. Díky těm sociálním sítím byla aspoň nějaká možnost jak se udržovat v kontaktu, v dobré náladě a nějakém příjemném rozpoložení. Takže bych řekla, že to mělo pozitivní vliv.“

8. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše partnerské vztahy? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

„V době, když byla pandemie, tak jsem byla ve vztahu, a to musím říct, že jsme to těžce nesli, že spolu reálně nemůžeme být, protože to bylo v tom období, kdy byly zavřený okresy, a my jsme byli každej z jinýho okresu, takže jsme se reálně vidět nemohli. To jsme potom vyřešili takhle, že jsme si spolu aspoň zavolali a v uvozovkách si dali společnou večeři, ale každej jsme seděli u sebe doma u svý strany obrazovky. Což samozřejmě nenahradí ten fyzický kontakt jako takový, ale bylo to určitě něco, co nám vážně hodně pomohlo ten vztah udržet. Myslím si, že kdyby tam tahle možnost nebyla, tak by ten vztah spadnul dolů a ta jiskra by se vytratila.“

9. **Jaký měly sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše pracovní vztahy, pakliže se Vás tento typ mezilidského vztahu týká? Co přinesly? Jaké možnosti, rizika atd.?**

„V práci jsme přes sociální sítě vůbec nekomunikovali, to jsme úplně vypustili, tam jsme si buď zavolali anebo si poslali smsku.“

10. **Jak jste používál/a sociální sítě během pandemie covid-19 při studiu?**

„Využívala jsem teda jakoby Teamsy, což byla taková sociální síť, kde ta výuka oficiálně probíhala, chodila jsem tam na cvika nebo přednášky, takže na to takové běžné školní využití. Zároveň jsem používala Messenger, když jsme se spolužáky řešili nějaký ten projekt, protože na ten Messenger jsou lidi víc navyklý používat ho.“

11. **Jaký měly Vámi používané sociální sítě během pandemie covid-19 vliv na Vaše studium?**

„Když navážu na to, co jsem řekla předtím, tak si myslím, že to na moje studium mělo dobrý vliv, protože když jsem něco nevěděla, tak přes ty sociální sítě bylo jednoduché se s někým spojit, takže v tomhle ohledu to bylo jednoduchý, protože jsem se mohla dostat k někomu, kdo mi mohl pomoct s danou problematikou. Ale jak se ta výuka převedla jenom do toho onlinu a člověk neměl povinnost se zvednout dojít do tý třídy a být tam, tak takhle bylo fakt strašně jednoduchý rozptýlit se vším jiným, protože mohl mít zaplý něco jinýho a nikdo ho neviděl,

nikdo ho neslyšel, a tak si mohl dělat, cokoliv chtěl. Takže v tomhle ohledu to mělo na to studium spíše negativní vliv.“

12. Jak hodnotíte užitečnost sociálních sítí při studiu během pandemie covid-19?

„Pozitivní užitečnost byla v tom, že bylo hrozně jednoduchý spojit se s více lidma, protože takhle bylo hrozně jednoduchý najít si, kdo všechno se mnou v tom cvičení je, stačilo si najít jméno v Teamsech a napsat mu, klidně pěti lidem najednou. Jednoduše šlo zjistit informace od víc lidí najednou.“

13. Jak jste během pandemie covid-19 využíval/a sociální sítě ve svém volném čase?

„Já bych řekla, že pro mě celkově pro mě období pandemie byl takovej jeden dlouhej volnej čas. Ty sociální sítě jsem používala na kontakt se známými, ale potom to byla i taková forma zábavy a odreagování, že jsem projížděla ten TikTok nebo Instagram a nemusela jsem myslet na pandemii, mohla jsem si myslet na cokoliv jiného, takže hlavně na co jsem to využívala, byla zábava a odreagování.“

14. Jakou část svého volného času jste během pandemie covid-19 denně trávil/a na sociálních sítích? Nějaký odhad, kolik hodin?

„Řekla bych, že co se týče volnýho času, tak 4 hodiny minimálně, protože u mě to bylo tak, že ráno jsem měla takovou probouzecí hodinku na TikToku a večer, když jsem šla spát, tak jsem měla takovou usínací hodinku na TikToku. Takže je možný, že těch hodin jsem tam strávila daleko víc.“

15. Jak byste ohodnotil/a kvalitu Vašeho volného času stráveného na sociálních sítích během pandemie covid-19?

„No, to je takový sporný, protože, když vezmu třeba ten TikTok nebo ten Instagram, tak to bych neohodnotila nějak kvalitně, protože tam člověk jenom scrolluje, jako jo, sem tam je tam něco zajímavýho, ale já jsem to měla jen jako formu prokrastinace. Na druhou stranu používání toho Messengeru bych ohodnotila kvalitně, jelikož nejenom, že jsme si psali, ale i jsme si volali a snažili jsme se podporovat a udržovali se psychicky v pohodě, takže to bych řekla, že to bylo hodně kvalitní a užitečný.“

16. **Jak si myslíte, že trávení Vašeho volného času na sociálních sítích během pandemie covid-19 přispělo k zvládnutí tohoto období?**

„Určitě hodně, protože si myslím, že je hodně důležitý udržovat kontakt s lidmi, s rodinou a přáteli, tak aspoň že přes ty sociální sítě jsem nějaký ten kontakt měla. Takže na tu moji psychiku to určitě mělo hodně pozitivní vliv.“

17. **Co by pro Vás znamenalo, kdyby v době pandemie covid-19 neexistovaly sociální sítě?**

„Myslím, že bych byla schopná jinak se zabavit, protože bych se musela přizpůsobit, ale myslím si, že ty vztahy s lidmi, se kterými by nebylo možný se vidět, by utrpěly újmu. Na druhou stranu by bylo dobrý, kdyby se člověk věnoval něčemu jinýmu a netrávil čas na sociálních sítích, věnoval by se nějaké kvalitnější formě volného času, například vzdělávání nebo seberozvoji, ale myslím, že těm vztahům by to ublížilo.“

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu

Zadání bakalářské práce

Autor: **Petr Urbanec**

Studium: I1900725

Studijní program: B0688A140001 Informační management

Studijní obor: Informační management

Název bakalářské práce: **Sociální sítě a vliv jejich využívání na vybrané aspekty života mladých dospělých v období pandemie covid-19**

Název bakalářské práce AJ: Social networks and the impact of their use on selected aspects of the life of young adults during the covid-19 pandemic

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem práce je deskripce a analýza sociálních sítí jako virtuálního prostoru v kontextu období pandemie covid-19 se zřetelem k populaci mladých dospělých. Výzkumné šetření si klade za cíl identifikovat, které sociální sítě byly mladými dospělými v období pandemie nejvíce využívány a dále zjistit subjektivně vnímaný vliv na vztahy, studium a volný čas. Metodika zpracování: Pro zpracování výzkumného šetření je s ohledem na cíl práce zvolen kvalitativní výzkumný design. Slouží k identifikaci sociálních sítí, které se staly centrem dění v době pandemie a dále soustředí svoji pozornost k zjišťování subjektivně vnímaného vlivu využívání sociálních sítí na vztahy, studium a volný čas respondentů. Data jsou získávána za využití polostrukturovaného rozhovoru a analyzována dle principů a elementů zakotvené teorie. OBSAH 1 CÍL PRÁCE 2 METODIKA 3 ÚVOD 4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO VIRTUÁLNÍ PROSTOR 4.1 Sociální sítě a jejich využívání v současné době 4.2 Nejvýznamnější sociální sítě 4.2.1 Facebook 4.2.2 YouTube 4.2.3 WhatsApp 4.2.4 Instagram 4.2.5 TikTok 5 PANDEMIE COVID-19 JAKO FAKTOR DOČASNÉ PROMĚNY SOCIÁLNÍHO POLE 5.1 Dostupnost osobních mezilidských kontaktů vs. setkávání v online prostředí 6. OBDOBÍ MLADÉ DOSPĚLOSTI A SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO BĚŽNÁ SOUČÁST ŽIVOTA TÉTO POPULACE 6.1 Význam a realizace vztahů u mladých dospělých 6.2 Studium jako uskutečňování profesní identity 6.3 Specifika trávení volného času v období mladé dospělosti 7 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ 7.1 Cíl výzkumu a volba výzkumné strategie 7.2 Výzkumný vzorek a kritéria výběru participantů 7.3 Průběh šetření a etika výzkumu 7.4 Analýza získaných dat 7.5 Diskuze výsledků 8. ZÁVĚR 9. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY 10. SEZNAM PŘÍLOH

LOSEKOOT, Michelle a VYHNÁNKOVÁ, Eliška, 2019. Jak na sítě: ovládněte čtyři principy úspěchu na sociálních sítích. V Brně: Jan Melvil Publishing. Žádná velká věda. ISBN 978-80-7555-084-2. KULHÁNKOVÁ, Hana a ČAMEK, Jakub, 2010. Fenomén Facebook. Kladno: Big0ak. ISBN 978-80-904764-0-0. KOŽÍŠEK, Martin a PÍSECKÝ, Václav, 2016. Bezpečně n@ internetu: průvodce chováním ve světě online. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5595-3. VÁGNEROVÁ, Marie, 2007. Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1318-5. HOFBAUER, Břetislav, 2004. Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5. NĚMEC, Jiří, 2002. Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium. Brno: Paido. ISBN 80-7315-012-3. LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana, 2006. Vývojová psychologie. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1284-0. SLAMĚNÍK, Ivan, 2011. Emoce a interpersonální vztahy. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-3311-1. MACEK, Petr, 2003. Adolescence. 2., upr. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-17178-747-7.

Garantující pracoviště: Katedra managementu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Slaninová, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 31.3.2021